

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 8.5.2013
COM(2013) 266 final

2013/0139 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV

**maksekontoga seotud tasude võrreldavuse,
maksekonto üleviimise
ja põhimaksekontole juurdepääsu kohta**

(EMPs kohaldatav tekst)

{SWD(2013) 164 final}

{SWD(2013) 165 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANERU TAUST

1.1. Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Finantsteenuste ühtse turu jätkuv areng on esmatähtis Euroopa majanduskasvu ja konkurentsivõime edendamisel. Samas on jätkuvalt tõkkeid finantsteenuste täielikult integreeritud siseturu tekkeks. Hiljutiste algatustega ELi tasandil üritatakse kasutada ära ühtse turu kogu potentsiaali, kaotades turu killustatuse ning kõrvaldades tõkked ja takistused teenuste liikumiselt, suurendades samas kodanike usaldust siseturu vastu ja tagades hüvede jõudmise kodanikeni.

Ühtse turu aktiga I, mille komisjon võttis vastu 2011. aasta aprillis, on ette nähtud 12 vahendit majanduskasvu edendamiseks ja kodanike usalduse suurendamiseks ühtse turu vastu. Jaefinantsteenuste valdkonna puhul on ühtse turu aktis I märgitud, et erilist tähelepanu tuleks pöörata „*pangakulude läbipaistvusele ja hüpoteeklaenu turu laenuvõtjate tõhusamale kaitsele*”. Samuti tegi komisjon teatavaks „*algatuse, mis käsitleb taskukohast juurdepääsu maksekontole kõigi kodanike jaoks, olenemata nende elukohast ELis*”, et võimaldada kõigil kodanikel aktiivselt osaleda ühtsel tulul.

3. oktoobril 2012 vastu võetud ühtse turu aktiga II on ette nähtud seadusandlik algatus pangakontode kohta ELis, mis on üks 12 põhimeetmest, mille eesmärk on saavutada konkreetseid tulemusi kohapeal ning kehtutada kodanikke ja ettevõtjaid kasutama ühtse turu eeliseid¹. Selle eesmärk on „*võimaldada kõigile ELi kodanikele juurdepääs põhimaksekontole, tagada pangakontotasude läbipaistvus ja võrreldavus ning muuta pangakonto vahetamine lihtsamaks*”². Lisaks on komisjoni 2013. aasta tööprogrammi osana ette nähtud ettepanekud pangakontotasude läbipaistvuse ja võrreldavuse ning pangakontode üleviimise valdkonnas³.

Varasemad algatused jaepanganduse valdkonnas ei ole mitte ainult parandanud makseteenuse pakkujate võimalusi tegutsemiseks piiriülel, vaid toonud ka märkimisväärset kasu paljudele Euroopa tarbijatele, eelkõige odavamate tehingute, kiiremate maksete ning läbipaistvamate tingimuste ja hindade näol. Makseteenuste direktiiviga (2007/64/EÜ) on kehtestatud teatavad läbipaistvuskohustused seoses makseteenuse pakkujate võetavate tasudega. See algatus on aidanud oluliselt lühendada tehingute tegemiseks vajalikku aega ja ühtlustanud makseteenuste kohta tarbijatele esitatavat teavet. Samuti on ühtset euromaksete piirkonda käsitleva hiljutise määrusega loodud ühtne raamistik turvaliste ja kiirete maksetehingute tegemiseks euroalas, lihtsustades seega makseteenuste osutamist ja soodustades tarbijate liikuvust.

Kuigi finantsteenuste ühtse turu väljakujundamiseks võetavad meetmed peaksid soodustama majanduskasvu ja edendama finantsteenuste pakkujate äri võimalusi, on äärmiselt oluline, et nendest saaksid kasu ka tarbijad. Praegu raskendab maksekonto tasude läbipaistmatus tarbijatel teadlike otsuste tegemist. Isegi kui tasud on võrreldavad, on makseteenuste üleviimine ühelt maksekontolt teisele sageli aeganõudev ja keeruline. Seepärast on tarbijad maksekontoga seotud küsimustes väga passiivsed. Jaefinantsteenuste 2012. aasta uuring⁴ osutas, et suur osa tarbijatest kasutab jätkuvalt sama makseteenuste pakkujat. Ainult 16 % vastanutest, kellel on juba olnud finantstooteid, on avanud uue maksekonto viimasel viiel

¹ http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/barnier/headlines/news/2012/10/20121003_en.htm

² „Ühtse turu akt II - Üheskoos uue majanduskasvu eest”, COM(2012) 573, 3. oktoober 2012, lk 16.

³ „Komisjoni 2013. aasta tööprogramm”, COM(2012) 629, 23. oktoober 2012, I lisa, lk 5.

⁴ Eurobaromeeter.

aastal. Lisaks on ainult 3 % vastanutest avanud maksekonto piiriüleselt. Peamised tegurid, mis takistavad tarbijatel jaefinantstoodete ostmist piiriüleselt, on ebaselge teave (21 %), tarbijaõiguste ebaselgus (18 %) ja liiga keeruline protsess (15 %). Tarbijate passiivsus raskendab finantsteenuste pakkujatel uute klientide kaasamist ja võib vähendada huvi siseneda uutele turgudele, eelkõige piiriüleselt. See omakorda tõstab hindu ja vähendab tarbijatele pakutavate teenuste kvaliteeti.

Selliste ELi meetmete mõju, mille eesmärk on tagada usaldusväärne ja kindel raamistik, et kasutada täielikult ära finantsteenuste ühtse turu eeliseid, vähendab asjaolu, et suur osa ELi elanikkonnast ei kasuta ikka veel pangateenuseid. Maailmapanga hinnangul ei ole ligikaudu 58 miljonil ELi tarbijal maksekontot⁵ ja ligikaudu 25 miljonit neist sooviks maksekontot avada. Lisaks osutavad komisjoni läbi viidud küsitlused ja konsultatsioonid ning tarbijate esitatud kaebused, et paljudel kodanikel on olnud raskusi maksekonto avamisel, kuna neil ei olnud alalist aadressi makseteenuse pakkuja asukohaliikmesriigis. Selline olukord mõjutab ka suurt hulka ELi tarbijaid, kes elavad teises liikmesriigis (12,3 miljonit elanikku 2010. aastal). Kõik need tegurid piiravad tarbijate võimalusi saada maksekonto, seda eelkõige piiriüleselt. Nagu märgitud hiljuti vastuvõetud paketi sotsiaalsete investeeringute kohta, on maksekontod inimeste jaoks oluliseks vahendiks osalemaks majanduses ja ühiskonnas⁶.

Lisaks asjaolu, et suur hulk tarbijaid ei osale praegu finantsteenuste siseturul, mõjutab negatiivselt nii makseteenuse pakkujaid kui ka tarbijaid. Ühelt poolt on makseteenuste pakkujatel väiksem huvi pakkuda teenuseid liidus ja siseneda uutele turgudele, mis püüab konkurentsi ja loob omakorda ebasoodsamad tingimused tarbijatele. Teiselt poolt jäävad need tarbijad, kellel puudub pangahüvitus, ilma siseturu hüvedest. Majanduses suureneb üha enam mittesularahaliste tehingute osakaal. See suundumus mõjutab ettevõtjaid ja tarbijaid. Samuti mõjutab see ametiasutusi, kes on mõistnud mittesularahaliste tehingute eeliseid⁷. Lisaks ei lase juurdepääsu puudumine maksekontole tarbijatel täielikult ära kasutada siseturu hüvesid, takistades näiteks kaupade ostmist piiriüleselt või internetis.

Kuna maksekonto on finantsteenustega seotud toode, mida kõige tõenäolisemalt ostetakse piiriüleselt, on asjakohaste lahenduste leidmine eespool osutatud probleemidele väga oluline. Tegevusetusel võivad olla tõsised tagajärjed. Näiteks võib see takistada täielikult toimiva siseturu väljakujundamist, mis võib oluliselt mõjutada makseteenuse pakkujaid, tarbijaid ja majandust laiemalt. Lisaks on finantskriis toonud esile vajaduse võtta tõhusaid meetmeid, et taastada tarbijate kõrge usaldus finantseerimisasutuste vastu.

Seda arvesse võttes ja ELi maksekontoturu lõimumise edendamist silmas pidades on käesoleva ettepaneku eesmärk parandada maksekonto tasusid käsitleva teabe läbipaistvust ja võrreldavust, hõlbustada maksekontode üleviimist, kõrvaldada maksekontodega seotud diskrimineerimine elukoha alusel ja tagada juurdepääs põhimaksekontole ELis. See hõlbustab

⁵ Maailmapanga aruanne.

⁶ Komisjoni teatis „Sotsiaalsed investeeringud majanduskasvu ja ühtekuuluvuse edendamiseks”, COM (2013)83, 20. veebruar 2013.

⁷ Näiteks Iirimaa tehakse ainult 40 % sotsiaaltoetusmaksetest maksekonto kaudu, samas kui ülejäänud 52 % postkontori kaudu, vt *Strategy for Financial Inclusion*, Steering Group on Financial Inclusion, Iirimaa rahandusministeerium, juuni 2011, lk 14, <http://www.finance.gov.ie/documents/publications/reports/2011/Fininclusreport2011.pdf>. Samuti hinnatakse, et „mitteelektroniliste maksesüsteemide kasutamise kaasaegsuse lisakulu ligikaudu 1 miljard eurot aastas.” Iirimaa makseteenuste organisatsiooni liikmete 2007. aasta uuring [...], lk 18. Sarnastele järeldustele jõuti ka Saksamaal, kus Saksamaa Bundestagi koostatud aruandes finantsalase kaasamise kohta kinnitati, et sotsiaaltoetuste mitteelektronilise maksimisega ametiasutuste poolt kaasnevad suured halduskulud, vt *Bericht der Bundesregierung zur Umsetzung der Empfehlungen des Zentralen Kreditausschusses zum Girokonto für jedermann*, Drucksache 17/8312, Saksamaa Bundestag, 27.12.2011, lk 7.

turule sisenemist, suurendab mastaabisäästu ning seega edendab konkurentsi pangandus- ja maksesektoris nii riigisiselt kui ka piiriüleselt. Makseteenuse pakkujate pakutavate teenuste ja tasude võrdlemise lihtsustamiseks ning maksekontode üleviimise hõlbustamiseks võetavad meetmed aitavad omakorda alandada hindu ja parandada teenuste kvaliteeti tarbijate jaoks. Samuti tagatakse käesoleva ettepanekuga kõigile ELi tarbijatele juurdepääs peamistele makseteenustele ning keelatakse maksekontot välisriigis avada soovivate tarbijate diskrimineerimine elukoha alusel, mis on kasulik nii makseteenuse pakkujatele kui ka tarbijatele.

1.2. Ettepaneku valdkonnas kehtivad õigusnormid

Maksekonto tasude läbipaistvus ja võrreldavus

Makseteenuste direktiiviga (2007/64/EÜ) on kehtestatud teatavad läbipaistvuskohustused seoses makseteenuse pakkujate võetavate tasudega, kuid ei ole ette nähtud raamistikku sellise teabe esitamise viisi kohta ega sätteid tasude võrreldavuse kohta.

Euroopa Komisjon kutsus 2010. aastal Euroopa pangandussektori komiteed (EBIC), kes esindab pangandussektorit ELi tasandil, üles töötama iseregulatsiooni raames välja raamistikku, millega tagatakse maksekonto tasude suurem läbipaistvus. EBIC esitas 2011. aasta mais Euroopa Komisjonile oma ettepaneku, mis osutus ebarahuldavaks. Eelkõige ei suudetud kõnealuse iseregulatsiooni algatusega mõistliku aja jooksul kehtestada ühtset terminoloogiat.

Maksekonto üleviimine

EBIC võttis 2008. aastal vastu maksekonto üleviimise ühised põhimõtted, millega on kindlaks määratud üleviimiskord, et hõlbustada maksekontode üleviimist liikmesriigi piires. Ühiste põhimõtete rakendamine oli kavas lõpule viia 2009. aasta lõpuks. 2012. aasta seisuga oli kõnealuste suuniste rakendamine siiski ebarahuldav.

Mitte kõik makseteenuse pakkujad ei ole EBICi kehtestatud põhimõtteid järginud ning sageli on nende kohaldamine olnud ebajärjepidev ja ebaühtlane. See on raskendanud tarbijatel maksekonto üleviimist. Paljudel tarbijatel on olnud probleeme seoses maksekäsundite valesti suunamisega, mis võib mõnikord tuua kaasa isegi trahvi. Samuti kestab üleviimisprotsess mõnes liikmesriigis oluliselt üle ühtsete põhimõtetege ette nähtud 15 päeva. Lisaks ei anta tarbijatele sageli selget teavet üleviismehhanismi kättesaadavuse ja põhiomaduste kohta.

Juurdepääs põhimaksekontole

Komisjon esitas 18. juulil 2011 soovitusel juurdepääsu kohta põhimaksekontole⁸. Soovitusel kutsuti liikmesriike üles võtma meetmeid tagamaks, et põhimaksekonto oleks tarbijatele kättesaadav kuue kuu jooksul alates soovitusel avaldamisest. Seejärel esitasid komisjoni talitused 22. augustil 2012 aruande „Riiklikud meetmed ja tavad seoses põhimaksekontole juurdepääsuga”,⁹ et hinnata, mil määral on liikmesriigid soovitusel järginud, ning jõudsid järeldusele, et ainult mõni liikmesriik suudab järgida soovitusel esitatud põhimõtteid.

Praeguseks ei ole 11 liikmesriiki võtnud meetmeid seoses konto avamise õigusega, sellise konto omadustega ja kontoga seotud tasudega. Ainult mõni liikmesriik näib peaaegu täielikult järgivat soovitusel põhimõtteid. Ülejäänud liikmesriikides on kehtestatud või kehtestamisel mõned eeskirjad või süsteemid, kuid nende nõuded ja rakendamise määr erinevad oluliselt. Mõnes liikmesriigis ei kujuta võetud meetmed endast seadusandlikke algatusi, vaid iseregulatsiooni meetmeid, mis mõjutavad ainult neid panku, kes vabatahtlikult soovivad

⁸ 2011/442/EL: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32011H0442:EN:NOT>

⁹ http://ec.europa.eu/internal_market/finances-retail/docs/inclusion/swd_2012_249_en.pdf

järgida asjaomaseid põhimõtteid. Seega on nende tulemuslikkus piiratud ja kohaldamine ebajärjepidev. Teised liikmesriigid võtsid vastu ainult juurdepääsu käsitlevad üldsätted, samas kui asjaomased struktuursed meetmed on veel võtmata.

1.3. Kooskõla Euroopa Liidu muude tegevuspõhimõtete ja eesmärkidega

Ettepanek on kooskõlas liidu tegevuspõhimõtete ja eesmärkidega. Kavandatud meetmetega edendatakse siseturu arengut ja võimaldatakse kõigi liikmesriikide kõigil tarbijatel saada sellest täit kasu. Edendades konkurentsi makseteenuste pakkujate vahel ja hõlbustades tarbijate osalemist ühtsel turul, aitab ettepanek suurendada ka tehingute mahtu liidus ja saavutada laiemaid majanduskasvuga seotud eesmärke.

Käesoleva ettepanekuga täiendatakse meetmeid, mille komisjon on vastu võtnud makseteenuste direktiiviga. Makseteenuste direktiiviga on ette nähtud ühtsed eeskirjad tasude läbipaistvuse kohta, et vähendada makseteenuste pakkujate jaoks maksesüsteemide kulusid. Samas keskendutakse käesoleva ettepanekuga otseselt tasude terminoloogia ja esitamisi viisi ühtlustamisele ning nähakse ette teabevahendite kvaliteedinõuded, et hõlbustada maksekontode võrdlemist. Lisaks nähakse ette maksekontode tõhusa üleviimise kord ning tagatakse juurdepääs põhimakseteenustele.

Ettepanek on kooskõlas liidu poliitikaga rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse valdkonnas. Tarbijad peavad maksekonto avamiseks jätkuvalt täitma identifitseerimisnõudeid, nagu on ette nähtud kolmanda rahapesuvastase direktiiviga¹⁰. Samas ei ole enam võimalik keelduda maksekonto avamisest rahapesu tõkestamise kaalutlustel, lähtudes ainult asjaolust, et tarbija ei ole selle liikmesriigi resident, kus ta soovib kontot avada.

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

2.1. Konsulteerimine huvitatud isikutega

Konsultatsioonimeetodid, peamised sihtvaldkonnad ja vastajate üldiseloostus

Komisjoni talitused algatasid 20. märtsil 2012 avaliku konsultatsiooni. Konsultatsiooni eesmärk oli koguda sidusrühmade seisukohti maksekonto tasude läbipaistvuse, maksekontode üleviimise ja põhimaksekontole juurdepääsu kohta, et hinnata, kas tuleks võtta meetmeid ELi tasandil ja millised need peaksid olema. Euroopa Komisjon sai 124 vastust 19 liikmesriigi ja ühe EMP liikmesriigi sidusrühmadelt, samuti ELi ja rahvusvahelise tasandi esindusorganitelt.

Vastuste kokkuvõte ja nende arvessevõtmine

Seoses maksekonto tasude läbipaistvusega märkis enamik kõigi kategooriate sidusrühmade vastanutest, et on täheldanud jaepangandussektoris probleeme seoses selliste tasude esitusviisi ja võrreldavusega. Tarbijad toetasid üksmeelselt selliste ELi tasandi meetmete võtmist, mille eesmärk on tagada võrdsed tingimused selles valdkonnas. Samas olid liikmesriikide ja makseteenuste sektori seisukohad kõnealuste küsimuste lahendamise võimalike viiside osas märksa erinevamad. Mõned liikmesriigid toetasid ELi meetmeid või kaalusid sellist võimalust, samas kui teised leidsid, et esialgu tuleks võtta täiendavaid meetmeid liikmesriikide tasandil. Enamik finantsteenuste sektori sidusrühmadest ei näinud vajadust ELi tasandi õigusaktide järele ja märkis, et ELi meetmete võtmise korral peaksid need olema paindlikud ja võtma arvesse liikmesriikide tasandil tehtud jõupingutusi.

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ, 26. oktoober 2005, rahandussüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta.

Seoses maksekontode üleviimisega märkisid tarbijad ja kodanikuühiskonna esindajad, et pangad ei paku alati üleviimisteenust ja isegi kui sellist teenust pakutakse, ei järgita täielikult ühiste põhimõtete sätteid. Finantsteenuste sektor oli seevastu seisukohal, et enamik makseteenuse pakkujatest pakuvad üleviimisteenust kooskõlas ühiste põhimõtetega. Ametiasutuste seisukohad jäid eespool osutatud kahe arvamuse vahele. Seisukohad erinesid selles suhtes, kas ühised põhimõtted tuleks teha kohustuslikuks. Mitu liikmesriiki ja finantsteenuste sektor olid seisukohal, et ühised põhimõtted peaksid jääma vabatahtlikeks. Vastajad teistest liikmesriikidest suhtusid positiivsemalt ühiste põhimõtete kohustuslikuks tegemisse, kuna see tagaks eeskirjade tõhusama järgimise. Tarbijad ja kodanikuühiskonna esindajad olid kindlal seisukohal, et ühised põhimõtted tuleks teha siduvaks. Samuti olid sidusrühmad erinevatel seisukohtadel selles suhtes, kas algatus peaks hõlmama maksekontode piiriülest üleviimist. Tarbijad üldiselt toetasid piiriülest üleviimist, samas kui finantsteenuste sektori vastajad olid selle vastu. Liikmesriikide puhul oli mitu liikmesriiki piiriülese mõõtme kaasamise vastu, samas kui teised arvasid, et see soodustaks ühtse turu väljakujundamist.

Põhimaksekontole juurdepääsu küsimuses olid konsultatsiooni raames saadud vastused erinevad. Ühest küljest märkisid finantsteenuste sektori esindajad ja mõned liikmesriigid, et puuduvad olulised tõkked, mis takistaksid tarbijatel juurdepääsu põhimaksekontole, kuna finantsteenuste sektoris järgitakse kas juurdepääsu käsitlevaid siseriiklike sätteid või ELi soovitusi. Seepärast leidsid nad, et selles valdkonnas meetmeid võtta ei tuleks. Lisaks rõhutas finantsteenuste sektor, et asjaomaste meetmete võtmise korral tuleks need võtta liikmesriikide tasandil, et võtta arvesse erinevaid õigus- ja reguleerivaid raamistikke ELis. Teisest küljest leidsid tarbijad, kodanikuühiskonna esindajad ja mõni teine liikmesriik, et praegune olukord ei ole rahuldav ja et juurdepääs põhimaksekontole on oluliselt raskendatud. Seepärast toetaksid nad tugevasti algatust, millega tagatakse juurdepääs põhimaksekontole. Seega toetasid nad ELi tasandi õiguslikke meetmeid, mis võimaldaksid teatavat paindlikkust siseriiklike asjaolude arvesse võtmiseks.

Samuti korraldasid komisjoni talitused kogu protsessi käigus kohtumisi liikmesriikide, makseteenuse pakkujate, finantsteenuste sektori ja tarbijate esindajatega.

2.2. Mõju hindamine

Kooskõlas parema õigusloome poliitikaga hindas komisjon poliitikavalikute mõju. Poliitikavalikud on seotud uute sätete ulatusega, ühtlustamise tasemega, tasude läbipaistvust ja võrreldavust käsitlevate meetmete kehtestamise ja toimimisega, maksekontode üleviimisega, parema juurdepääsuga põhimakseteenustele ning sellega, kuidas tagada meetmete tõhus kohaldamine tarbijate huvides.

Mõju hindamiseks tehti mitut uuringut ja uurimust. Nende hulka kuulusid: Eurobaromeetri uuring; uuring selliste ELi meetmete majandusliku mõju kvantifitseerimise kohta, millega parandatakse maksekonto tasude läbipaistvust ja võrreldavust ning eraisikute pangakontodega seotud liikuvust siseturul (*Quantification of economic impacts of EU action to improve fee transparency, comparability and mobility in the internal market for bank personal current accounts*); uuring pangatasude läbipaistvuse ja võrreldavuse ning pangateenustega seotud liikuvuse kohta (*Bank fees transparency and comparability and bank mobility*) ning pangakonto üleviimist käsitlevatel ühistel põhimõtetel põhinev uuring tarbijate kogemuste kohta maksekonto üleviimisel.

Mõju hindamisel tehti kindlaks paljud probleemid seoses maksekonto tasude läbipaistvuse ja võrreldavusega. Tarbijatele esitatav teave tasude kohta on liiga keeruline. Hinnamudelite mitmekesisus raskendab sobiva toote valikut. See põhjustab teabe asümmeetriat ja raskendab tarbijal tasu olemuse mõistmist, pärssides tarbija otsustusvõimet ja lõppkokkuvõttes konkurentsi. Lisaks on maksekontode puhul täheldatud suuri hinnaerinevusi, mis tekitab

küsimusi hinnapõhise konkurentsi tasemega turul. Samuti tekitavad hinnaerinevused mulje, et maksekontod ei ole õiglase hinnaga, vähendades seega tarbijate usaldust sektori vastu.

Kõnealuste tulemuste ja olemasolevate valikuvõimaluste analüüsi põhjal järeldas komisjon, et soovituslikud meetmed peaksid hõlmama maksekontoga seoses pakutavate teenuste eest võetavate tasude standardloetelu kehtestamist; meetmeid, mille eesmärk on tagada selliste veebisaitide sõltumatus, kus võrreldakse maksekontoga seoses pakutavate teenuste eest võetavaid tasusid liikmesriigi tasandil, ning näha ette selliste veebisaitide loomine, kui need ei ole juba olemas, ning sellise nõude kehtestamist, mille kohaselt makseteenuse pakkujad esitavad vähemalt kord aastas järelteavet tasude kohta, mida nõutakse tarbijatelt seoses maksekontodega.

Samuti osutas mõjuhinnang, et maksekonto liikuvus ELis on jätkuvalt piiratud. See on osaliselt tingitud ebapiisavast ja sageli ebahütest teabest üleviimisprotsessi kohta ning makseteenuste pakkujate töötajate puudulikust abist. Maksekonto üleviimist tajuvad tarbijad kuluka või aeganõudvana. Samuti on sageli ebaselge, kui kaua see protsess kestab ja mis juhtub otsekorraldustega nn üleminekuperioodil (st sel ajal, kui uus konto on avatud, kuid mitte kõik korduvmaksed ei ole sinna üle kantud). Lisaks ei järgita sageli ühiste põhimõtetega ette nähtud tähtaegu.

Samuti osutasid mõjuhinnangu tulemused, et puudub ühine raamistik maksekontode piiriülese üleviimise ja maksekonto tasude võrreldavuse hõlbustamiseks. Kuigi on olemas märkimisväärne potentsiaalne nõudlus, võivad tarbijad hoiduda maksekonto üleviimisest asjaomase protsessi keerukuse tõttu. Täielikult toimival siseturul aitaks võrreldav teave maksekonto tasude kohta kogu ELis laiendada tarbijate valikut ning hõlbustada riigisisest ja piiriülest maksekonto üleviimist.

Eespool esitatud küsimusi silmas pidades ja pärast olemasolevate valikuvõimaluste põhjalikku hindamist järeldas komisjon, et üleviimisprotsessi toimimise parandamiseks tuleb võtta meetmeid, et muuta õiguslikult siduvaks maksekonto üleviimist käsitlevate ühiste põhimõtete sätteid. Lisaks peaksid sellised meetmed suurendama ühiste põhimõtete kohaldamisala, laiendades seda piiriülesele üleviimisele. See võimaldab tarbijatel saada maksekonto pakkujalt selget ja põhjalikku teavet ning seega teha kindlaks oma vajadustele kõige sobivama maksekonto. Kui tarbijad otsustavad selle teabe põhjal maksekontot vahetada, peaks neil olema võimalus kasutada üleviimisteenust.

Seoses juurdepääsuga jõuti mõju hindamisel järeldusele, et kõigile ELi tarbijatele tuleb ELi siduva õigusaktiga tagada nõuetekohane juurdepääs põhimaksekontole. 58 miljonil ELi tarbijal ei ole maksekontot. Toodi esile mitu põhitegurit, sealhulgas ühtse õigusraamistiku puudumine ELis, keeldumine kodakondsuse või alalise elukoha puudumise alusel, maksekonto kõrge hind, samuti tarbijate puudulikud finantsteadmised ja teadlikkus ning madal usaldus finantssüsteemi vastu.

Mõjuhinnangus käsitleti erinevaid poliitika põhi- ja allvalikuid¹¹. Jõuti järeldusele, et kõige sobivam poliitikameede asjaomase küsimuse lahendamiseks on kehtestada liikmesriikidele õiguslik kohustus tagada, et kõigil tarbijatel on juurdepääs põhimaksekontole. Põhimaksekonto tunnuseid tuleks võrreldes soovitusel ettenähtuga laiendada, et hõlmata internetipangandus ja internetikaubandus. Uute meetmetega parandatakse põhimaksekonto kättesaadavust, taskukohasust ja sellele juurdepääsu. See peaks omakorda märkimisväärselt vähendama tarbijatele tekitatavat kahju, suurendama majanduslikku ja sotsiaalset kaasamist

¹¹ Komisjoni talituste töödokument (mõjuhinnangu punkt 7, lk 56).

ning tarbijate usaldust, edendama piiriülest liikuvust ning soodustama võimalikult paljude tarbijate täielikku osalemist siseturul.

Mõjuhindang esitati esimest korda mõju hindamise komiteele 27. juulil 2012. Komitee palus esitada mõjuhindangu uuesti koos täiendava teabega probleemi määratluse ja subsidiaarsuse kohta, samuti vaadata põhjalikult läbi proportsionaalsusega seotud küsimused ja siduvaid meetmeid hõlmavate poliitikavalikute ELi poolse lisaväärtuse. Samuti palus komitee parandada valikuvõimaluste ja nende võimaliku mõju esitust ning osutada aruandes järjepidevamalt eri sidusrühmade seisukohtadele. Mõjuhindang esitati uuesti 29. oktoobril 2012. Komitee otsustas 28. novembril mitte anda positiivset arvamust ja esitas täiendavad muudatusettepanekud peamiselt seoses maksekontode piiriülese üleviimisega. Sellega seoses tegid komisjoni talitused tekstis täiendavaid muudatusi, sealhulgas käsitlesid täpsemalt probleemsete küsimuste omavahelist seotust, täpsustasid probleemi piiriülest mõõdet ja esitasid üksikasjalikumalt sidusrühmade seisukohad, samuti käsitlesid täiendavalt maksekontode piiriülese üleviimisega seotud küsimusi.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

3.1. Õiguslik alus

Ettepanek põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 114. Nagu eespool märgitud, aitab ELi raamistiku kehtestamine ettepanekuga hõlmatud valdkondades kõrvaldada järelejäänud tõkked makseteenuste vabalt liikumiselt ning kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vabalt liikumiselt üldisemalt, milleks on esmatähtis tagada täielikult integreeritud ja välja arendatud ühtne turg finantsteenuste valdkonnas. Samuti aitab ettepanek hoida ära ühtse turu täiendavat killustumist, mis leiaks aset, kui liikmesriigid võtaksid selles valdkonnas erinevaid ja ebajärjepidevaid õiguslikke meetmeid.

3.2. Subsidiaarsuse põhimõte

Subsidiaarsuse põhimõtte kohaselt võib ELi meetmeid võtta ainult juhul, kui kavandatud eesmärged ei suuda liikmesriigid üksi saavutada. ELi sekkumist on vaja, et parandada siseturu nõuetekohast toimimist ja hoida ära konkurentsimoontusi jaepanganduse valdkonnas.

Erinevad õigusraamistikud või nende puudumine takistavad turule sisenemist piiriüleselt. ELi algatus aitab paremini käsitleda tegureid, mis takistavad äritegevust või suurendavad kulusid tegutsemisel teises liikmesriigis, võrreldes makseteenuste riigisiseste pakkujate kuludega. Krediitiasutused, kes soovivad tegutseda piiriüleselt, ei pea mitte ainult järgima erinevaid nõudeid, vaid nad ei saa ka täielikult ära kasutada mastaabisäästu protsesside väljatöötamisel ja sellistes valdkondades nagu *back office* toimingud.

Üldine väike klientide liikuvus ja eelkõige ebatõhusad üleviimismehhanismid takistavad turule sisenejatel uute klientide kaasamist. Ainult liikmesriikide meetmed või nende puudumine tingiks erinevad eeskirjad, millega kaasneksid väikse konkurentsiga turud ja ebaühtlane tarbijakaitse ELis. ELi tasandil kehtestatud ühised kriteeriumid jaepangandussektori toimimiseks tagaksid tarbijatele teadlike otsuste tegemiseks vajaliku teabe. See omakorda edendaks konkurentsi ja vahendite tõhusat jaotamist ELi jaefinantsteenuste turul ettevõtjate ja tarbijate hüvanguks.

Ühtsed tingimused kogu ELis võimaldaksid tarbijatel osaleda e-kaubanduses ja digitaalsel turul ning seega kasutada ära ahvatlevamaid tooteid ja teenuseid teistes liikmesriikides. Seoses pangatasude läbipaistvuse ja maksekontode üleviimisega on tehtud iseregulatsiooni algatusi, kuid need on osutunud ebarahuldavaks ja ebatõhusaks. Eelkõige seoses juurdepääsuga põhimaksekontole on olnud ebapiisav 2011. aasta maksekontaalaste soovitude rakendamine. Seepärast on juurdepääsu käsitlevad eeskirjad ELis jätkuvalt ebaühtsed ja

selline olukord ei muutu tõenäoliselt ka lähitulevikus, eriti kui võtta arvesse ülemaailmse finantskriisi mõju ja riiklike turgude kahanemist.

3.3. Proportsionaalsuse põhimõte

ELi tasandi sekkumisena kavandatavad meetmed ei lähe kaugemale sellest, mida on vaja seatud eesmärkide saavutamiseks. Meetmepaketi elemendid täiendavad üksteist ja võtavad tasakaalustatult arvesse vajadust tagada tulemuslikult täielikult toimiv jaefinantsteenuste turg koos kõrgetasemelise tarbijakaitsega ning samas pidada silmas tõhusust.

Seoses maksekonto tasude läbipaistvuse ja võrreldavusega nähakse ettepanekuga ette paindlik lähenemisviis, nt võimaldades standardida terminoloogiat liikmesriigi tasandil ja kehtestades standardse terminoloogia ELi tasandil ainult juhul, kui see on võimalik. Seoses maksekonto üleviimisega pikendatakse maksekonto piiriüleseks üleviimiseks ette nähtud tähtaega (see säte vaadatakse läbi 5 aasta pärast). Seoses juurdepääsuga kehtestatakse algatusega põhimaksekontole juurdepääsu õigus, kuid võimaldatakse liikmesriikidele märkimisväärset paindlikkust selle rakendamisel.

Seoses elukohapõhise diskrimineerimisega nähakse ettepanekuga ette üldsätted, mis põhinevad direktiivi 2006/123/EÜ artikli 20 kohasel lähenemisviisil, mida kohaldatakse muude teenuste kui finantsteenused suhtes. Konkreetsemad kohustused on kehtestatud ainult põhimaksekontode puhul.

Ainult siduvate õigusaktidega on võimalik tagada ühtsed tingimused kogu ELis, minimeerida kulusid ja maksimeerida mastaabisäästu nende makseteenuse pakkujate jaoks, kes soovivad tegutseda piiriülesest. Kuigi siduvate õigusaktide vastuvõtmisega kaasneb sidusrühmadele nii ajalisest kui ka rahalisest seisukohast märkimisväärne koormus, on see sarnane koormusega, mis kaasneks soovitude või iseregulatsiooni meetmete nõuetekohase rakendamise korral.

3.4. Õigusakti valik

Kavandatud õigusakt: direktiiv.

Algatused maksekonto tasude võrreldavuse ja maksekonto üleviimisega seotud küsimuste lahendamiseks iseregulatsiooni meetmetega ei olnud üldiselt edukad. Maksekonto üleviimise ühiste põhimõtete rakendamine liikmesriikides on üldiselt olnud ebarahuldav. See võib olla suures osas tingitud seire- ja jõustamismeetmete puudumisest isereguleeriva lähenemisviisi puhul. Samuti ei viinud positiivse tulemuseni koos sektoriga tehtud iseregulatsiooni algatused maksekonto tasude võrreldavuse suurendamiseks. Seepärast ei oleks iseregulatsioon tõhus lahendus.

Samuti ei järgitud üldiselt piisavalt komisjoni soovitusi juurdepääsu kohta põhimaksekontole. Ainult kolm liikmesriiki järgisid üldiselt seda ja enam kui pooltes liikmesriikides ei ole ette nähtud mingit raamistikku põhimaksekontole juurdepääsu edendamiseks. Mittesiduvad meetmed võrreldavuse, läbipaistvuse ja üleviimise edendamiseks ei ole osutunud tõhusaks.

Siduvate meetmete kehtestamine on kõige tulemuslikum ja tõhusam viis seatud eesmärkide saavutamiseks. Ainult siduva õigusaktiga saab tagada poliitikavalikute rakendamise kõigis 27 liikmesriigis ja eeskirjade jõustamise. Direktiiv võimaldab võtta arvesse liikmesriikide maksekontoturu eripära. See aitaks tagada võrdsed tingimused nii tarbijatele kui ka ettevõtjatele kogu ELis.

4. MÕJU EELARVELE

Sellel ettepanekul puudub mõju ELi või ELi ametite eelarvele.

5. MUU TEAVE

5.1. Ülevaatomis-/läbivaatomis-/aegumisklausel

Ettepanek sisaldab läbivaatomisklauslit.

5.2. Euroopa Majanduspiirkond

Kavandatud õigusaktis käsitletakse siseturgu ja seepärast tuleks seda laiendada ka Euroopa Majanduspiirkonnale.

5.3. Ettepaneku üksikasjalik selgitus

Järgnevas lühikokkuvõttes esitatakse käesoleva määruse olulisemad punktid, et lihtsustada otsuste tegemist.

Artikliga 1 (reguleerimise ja -ala) määratakse kindlaks direktiivi reguleerimisala.

Artiklis 2 (mõisted) määratletakse direktiivis kasutatavad mõisted.

Artikliga 3 (selliste kõige tüüpilisemate makseteenuste loetelu, mille suhtes kohaldatakse tasu siseriiklikul tasandil ja standardset terminoloogiat) nähakse ette, et liikmesriigid kehtestavad selliste kõige tüüpilisemate makseteenuste loetelu, mille suhtes kohaldatakse tasu riiklikul tasandil, ja kõnealuste teenuste puhul kasutatava standardse terminoloogia.

Artikliga 4 (teenuste hinnakiri ja sõnastik) nähakse ette, et liikmesriigid kehtestavad makseteenuse pakkujatele kohustuse esitada tarbijatele artikli 3 kohase selliste kõige tüüpilisemate makseteenuste loetelu, mille suhtes kohaldatakse siseriiklikul tasandil tasu, ja märkida vastavad tasud. Kõnealune teave tuleks esitada standardvormis. Samuti nähakse ette, et liikmesriigid kehtestavad makseteenuse pakkujatele kohustuse teha kättesaadavaks sõnastik vähemalt loetelus esitatud teenuste kohta.

Artikliga 5 (makstud tasude ülevaade) nähakse ette, et liikmesriigid kehtestavad makseteenuse pakkujatele kohustuse esitada vähemalt kord aastas tarbijatele teavet kõigi makstud tasude kohta. Kõnealune teave tuleks esitada standardvormis.

Artikliga 6 (lepinguline ja äriteave) on ette nähtud, et makseteenuse pakkujad kasutavad asjakohastel juhtudel lepingulises ja äriteabes artikli 3 kohast standarditud terminoloogiat.

Artikliga 7 (võrdlusveebisaidid) kehtestatakse liikmesriikidele kohustus tagada, et tarbijatel on juurdepääs vähemalt ühele veebisaidile, kus võrreldakse maksekonto tasusid. Liikmesriigid näevad eraettevõtjate jaoks ette akrediteerimissüsteemi.

Artikliga 8 (kombineeritud pakkumised) nähakse ette, et liikmesriigid kehtestavad makseteenuse pakkujatele kohustuse esitada juhul, kui maksekontot pakutakse kombineeritult koos muu finantsteenuse või -tootega, tarbijale vajalikku teavet üksikute komponentide kohta.

Artikliga 9 (üleviimisteenuse pakkumine) nähakse ette, et liikmesriigid kehtestavad makseteenuse pakkujatele üldkohustuse taha üleviimisteenus kättesaadavaks igale tarbijale, kellel on konto liidus asuva makseteenuse pakkuja juures.

Artikliga 10 (üleviimisteenus) nähakse ette vastuvõtva ja edastava makseteenuse pakkuja konkreetsed ülesanded ja kohustused üleviimisteenuse osutamisel.

Artikliga 11 (üleviimisteenusega seotud tasud) kehtestatakse põhimõte, mille kohaselt tuleb tagada, et üleviimisteenusega seotud võimalikud tasud on asjakohased ja kooskõlas kantud kuludega.

Artikliga 12 (tarbijate rahaline kahju) kehtestatakse makseteenuse pakkujatele kohustus hüvitada tarbijale kulud, mida tarbija kandis üleviimisteenuse osutamise käigus tehtud vigade

või viivituste tõttu. Samuti on selle eesmärk hoida tarbijate jaoks ära kahju, mis tuleneb kolmandate isikute valesti suunatud krediidikorraldustest või otsekorraldustest.

Artikliga 13 (üleviimisteenuse kohta esitatav teave) kehtestatakse makseteenuse pakkujatele kohustus teha tarbijatele kättesaadavaks teave üleviimisteenuse kohta.

Artikli 14 (diskrimineerimiskeeld) kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et maksekonto taotlemisel või kasutamisel ei diskrimineerita tarbijaid kodakondsuse ega elukoha alusel.

Artikliga 15 (põhimaksekonto juurdepääsu õigus) nähakse tarbijatele ette õigus juurdepääsuks põhimaksekontole mis tahes liikmesriigis. Samuti kehtestatakse liikmesriikidele kohustus määrata vähemalt üks põhimakseteenuseid pakkuv makseteenuse pakkuja.

Artikliga 16 (põhimaksekonto tunnused) määratakse kindlaks makseteenused, mida põhimaksekonto peaks hõlmama.

Artikliga 17 (seotud tasud) nähakse ette, et liikmesriigid tagavad, et makseteenuse pakkujad pakuvad artiklis 16 osutatud teenuseid tasuta või mõistliku tasu eest.

Artikliga 18 (raamleping ja lõpetamine) kinnitatakse, et põhimaksekonto suhtes kohaldatakse direktiivi 2007/64/EÜ. Samas nähakse ette piiratud arv põhjusi, mille alusel võib makseteenuse pakkuja lõpetada põhimaksekonto raamlepingu.

Artikli 19 (üldteave põhimaksekonto kohta) kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et võetakse meetmeid, et tõsta üldsuse teadlikkust põhimaksekonto kohta.

Artikliga 20 (pädevad asutused) määratakse kindlaks kord, mille kohaselt määratakse käesoleva direktiivi kohaldamise eest vastutavad riiklikud asutused.

Artikliga 21 (vaidluste kohtuväline lahendamine) nähakse ette, et liikmesriigid kehtestavad erinõuded vaidluste lahendamiseks tarbijate ja makseteenuse pakkujate vahel.

Artikliga 22 (haldusmeetmed ja -karistused) nähakse ette, et liikmesriigid kehtestavad eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi rakendamiseks võetud siseriiklike sätete rikkumise korral.

Artikliga 23 (delegeeritud õigusaktid) ja artikliga 24 (delegeeritud volituste rakendamine) antakse komisjonile volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte ning määratakse kindlaks kõnealuste volituste rakendamise kord.

Artikliga 25 (rakendusaktid) antakse komisjonile volitused võtta vastu rakendusakte ning määratakse kindlaks kõnealuste volituste rakendamise kord.

Artikliga 26 (hindamine) ja artikliga 27 (läbivaatamisklausel) nähakse ette mehhanism, mille kohaselt hinnatakse käesoleva direktiivi sätete tegelikku kohaldamist ja vajaduse korral esitatakse muudatusettepanekuid.

Artikliga 28 (ülevõtmine) kehtestatakse liikmesriikidele kohustus võtta vastu käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud õigusnormid.

Artikliga 29 (jõustumine) määratakse kindlaks käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev.

Artiklis 30 (adressaadid) sätestatakse, et käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV

maksekontoga seotud tasude võrreldavuse, maksekonto üleviimise ja põhimaksekontole juurdepääsu kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,¹²
võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,¹³
olles konsulteerinud Euroopa andmekaitseinspektoriga,¹⁴
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt
ning arvestades järgmist:

- (1) Vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 26 lõikele 2 hõlmab siseturg sisepiirideta ala, mille ulatuses tagatakse kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumine. Siseturu killustumine kahjustab konkurentsivõimet, majanduskasvu ja töökohtade loomist liidus. Siseturu väljakujundamiseks on esmatähtis kõrvaldada selle toimimist takistavad otsesed ja kaudsed tõkked. ELi meetmed jaefinantsteenuste siseturu valdkonnas on juba märkimisväärselt aidanud edendada makseteenuse pakkuja piiriülest tegevust ning seega laiendanud tarbijate valikut ning suurendanud pakutavate teenuste kvaliteeti ja läbipaistvust.
- (2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2007. aasta direktiiviga 2007/64/EÜ (makseteenuste kohta siseturul ning direktiivide 97/7/EÜ, 2002/65/EÜ, 2005/60/EÜ ja 2006/48/EÜ muutmise ning direktiivi 97/5/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta) on kehtestatud peamised läbipaistvusnõuded tasude puhul, mida makseteenuse pakkujad kohaldavad seoses maksekontodel osutatavate teenustega. See on märkimisväärselt lihtsustanud makseteenuse pakkuja tegevust, tagades ühtsed eeskirjad seoses makseteenuste pakkumisega ja esitatava teabega, ning vähendanud makseteenuse pakkuja halduskoormust ja kulusid.

¹² ELT C [...], lk [...].

¹³ ELT C [...], lk [...].

¹⁴ ELT C xx, xx.xx.xxxx, lk x.

- (3) Samas saab palju veel teha jaepanganduse ühtse turu parandamiseks ja arendamiseks. Eelkõige tasude läbipaistvuse ja võrreldavuse puudumine ning raskused maksekonto üleviimisel tekitavad tõkkeid täielikult integreeritud turu väljakujundamisele.
- (4) Praegused ühtse turu tingimused võivad vähendada makseteenuse pakkujate huvi kasutada asutamisvabadust või teenuste osutamise vabadust liidus, kuna uuele turule sisenemisel on raske kliente kaasata. Uutele turgudele sisenemiseks tuleb sageli teha suuri investeeringuid. Sellised investeeringud on põhjendatud ainult juhul, kui pakkuja näeb ette piisavalt võimalusi ja vastavat tarbijanõudlust. Tarbijate väike liikuvus jaefinantsteenuste valdkonnas on peamiselt tingitud tasude ja pakutavate teenuste läbipaistvuse ja võrreldavuse puudumisest ning raskustest maksekonto üleviimisel. Need tegurid piiravad ka nõudlust. See kehtib eelkõige piiriülestel juhtudel.
- (5) Olulised tõkked maksekontode ühtse turu väljakujundamisel võivad tuleneda kehtivate siseriiklike õigusraamistike killustatusest. Siseriiklikul tasandil kohaldatakse erinevaid sätteid seoses maksekontodega ning eelkõige tasude võrreldavuse ja maksekontode üleviimisega. Maksekonto üleviimist käsitlevate ühtsete siduvate meetmete puudumine ELi tasandil on viinud erinevate tavade ja meetmeteni liikmesriikide tasandil. Kõnealused erinevused on isegi veelgi suuremad tasude võrreldavuse valdkonnas, kus ei ole ELi tasandil võetud meetmeid ega tehtud isegi iseregulatsiooni algatusi. Kui tulenevalt sellest, et pangad üritavad kujundada oma tavasid vastavalt riiklikele turgudele, peaksid erinevused tulevikus veelgi suurenema, suurendaks see piiriüleselt tegutsevate makseteenuse pakkujate kulusid võrreldes riigisisestelt tegutsevate makseteenuse pakkujate kuludega ning seega muudaks piiriülese äritegevuse vähem atraktiivseks. Piiriülest tegevust siseturul takistavad ka tõkked, mida tarbijad kogevad maksekonto avamisel välisriigis. Kehtivad piiravad kõlblikkuskriteeriumid võivad takistada Euroopa kodanike vaba liikumist liidus. Kõigile tarbijatele maksekontole juurdepääsu tagamine võimaldab neil osaleda siseturul ja saada kasu ühtse turu hüvedest.
- (6) Maksekontoteenuste potentsiaalset nõudlust ELis ei ole seni veel täielikult ära kasutatud, pidades silmas, et paljud võimalikud kasutajad ei ole maksekontot avanud, kuna neile on keeldutud seda andmast või kuna neile ei ole pakutud sobivat toodet. Tarbijate aktiivsem osalemine siseturul tõstaks veelgi makseteenuse pakkujate huvi siseneda uutele turgudele. Lisaks aitab selliste tingimuste loomine, mis võimaldavad kõigile tarbijatele juurdepääsu maksekontole, soodustada tarbijate osalemist siseturul ning saada neil kasu siseturu hüvedest.
- (7) Tasude läbipaistvuse ja võrreldavusega seotud küsimusi on käsitletud pangandussektori iseregulatsiooni algatuste raames. Kõnealuste suuniste suhtes ei jõutud siiski lõplikule kokkuleppele. Seoses maksekonto üleviimisega on Euroopa pangandussektori komitee 2008. aastal kehtestatud põhimõtetega ette nähtud kord maksekonto üleviimiseks samas liikmesriigis asuvalt ühelt makseteenuse pakkujalt teisele. Kuna kõnealused põhimõtted ei ole siduvad, on neid ELis kohaldatud ebajärjepidevalt ning tulemused on ebarahuldavad. Lisaks käsitlevad ühised põhimõtted ainult pangakontode riigisisest üleviimist ning ei hõlma piiriülest üleviimist. Põhimaksekontole juurdepääsu küsimuses kutsuti komisjoni 18. juuli 2011. aasta soovitus 2011/442/EL liikmesriike üles võtma meetmeid, et tagada selle rakendamine hiljemalt kuus kuud pärast soovitus avaldamist. Praegu järgib ainult mõni liikmesriik soovituses esitatud põhimõtteid.
- (8) Seepärast on oluline näha ette ühtsed eeskirjad, et lahendada tarbijate väikese liikuvuse probleem ning eelkõige parandada maksekontoteenuste ja tasude

võrreldavust ning soodustada maksekontode üleviimist, samuti hoida ära maksekontot piiriüleselt avada soovivate tarbijate diskrimineerimine elukoha alusel. Lisaks on esmatähtis võtta asjakohaseid meetmeid, et edendada tarbijate osalemist maksekontoturul. Kõnealused meetmed soodustavad makseteenuse pakkujate sisenemist siseturule ja tagavad võrdsed tingimused, edendades seega konkurentsi ja vahendite tõhusat jaotamist ELi finantsteenuste jaeturul ettevõtjate ja tarbijate hüvanguks. Läbipaistev teave tasude kohta ja maksekonto üleviimise võimalused koos põhimakseteenustele juurdepääsu õigusega võimaldavad ELi kodanikel lihtsamalt liidus ringi liikuda ja sisseoste teha ning seega saada kasu täielikult toimivast jaefinantsteenuste siseturust ja aidata kaasa selle edasisele arengule.

- (9) Käesolevat direktiivi kohaldatakse tarbijate hoitavate maksekontode suhtes. Seega ei kuulu käesoleva direktiivi reguleerimisalasse ettevõtjate, sealhulgas väikeste ja mikroettevõtjate hoitavad maksekontod, kui neid ei hoita isikuliselt. Lisaks ei hõlma käesolev direktiiv hoiukontosid, millel võivad olla piiratumad maksefunktsioonid.
- (10) Käesolevas direktiivis kasutatud mõisted on kooskõlas muudes liidu õigusaktides kasutatud mõistetega, eelkõige direktiivis 2007/64/EÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2012. aasta määruses (EL) nr 260/2012 (millega kehtestatakse eurodes tehtavatele krediit- ja otsekorraldustele tehnilised ja ärilised nõuded ning muudetakse määrust (EÜ) nr 924/2009)¹⁵ kasutatud mõistetega.
- (11) On esmatähtis, et tarbijad suudaksid aru saada tasudest, et võrrelda erinevate makseteenuse pakkujate pakkumisi ja teha teadlikke otsuseid selle kohta, milline konto kõige paremini vastab nende vajadustele. Tasusid ei ole võimalik võrrelda, kui makseteenuse pakkujad kasutavad sama makseteenuse puhul erinevat terminoloogiat ja esitavad teavet erinevas vormis. Standardne terminoloogia koos sihipärase teabega tasude kohta kõige tüüpilisemate makseteenuste puhul aitab tarbijatel tasusid mõista ja võrrelda.
- (12) Tarbijad saaksid kõige rohkem kasu teabest, mis on konkreetne ja võimaldab hõlpsasti võrrelda eri makseteenuse pakkujate teenuseid. Maksekontoga seotud pakkumiste võrdlemiseks tarbijatele kättesaadavaks tehtud vahendite mõju oleks piiratud, kui erinevate pakkumiste tasude loetelude uurimiseks kuluv aeg kaaluks üle kõige sobivama pakkumise valimisest saadava kasu. Seega tuleks tasude terminoloogiat standardida liikmesriikides ainult kõige tüüpilisemate mõistete ja määratluste puhul, et hoida ära ülemäärase teabe ohtu.
- (13) Tasude terminoloogia peaksid kindlaks määrama liikmesriikide pädevad asutused, mis võimaldab võtta arvesse kohaliku turu eripära. Tüüpilise teenusena tuleks käsitada teenust, mille eest kohaldab liikmesriigis tasu vähemalt üks makseteenuse pakkuja. Võimaluse korral tuleks tasude terminoloogiat standardida ELi tasandil, nii et tasusid oleks võimalik võrrelda kogu ELis. Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) peaks kehtestama suunised, et aidata liikmesriikidel kindlaks määrata kõige tüüpilisemad makseteenused, mille suhtes kohaldatakse tasu liikmesriigi tasandil.
- (14) Kui liikmesriikide pädevad asutused on kindlaks määranud selliste kõige tüüpilisemate makseteenuste esialgse loetelu, mille suhtes kohaldatakse tasu, koos mõistete ja määratlustega, peaks komisjon selle läbi vaatama, et määrata delegeeritud õigusaktidega kindlaks teenused, mis on ühised enamikus liikmesriikides, ja panna ELi tasandil nende jaoks ette standarditud mõisted ja määratlused.

¹⁵

ELT L 94, 30.3.2012, lk 22.

- (15) Selleks et tarbijad saaksid hõlpsasti võrrelda maksekonto tasusid kogu ühtsel turul, peaksid makseteenuse pakkujad esitama tarbijatele selliste tasude loetelu, mida kohaldatakse teenuste puhul, mille kohta kasutatakse standarditud terminoloogiat. See aitaks ka tagada võrdsemad tingimused maksekontoturul konkureerivatele krediitiasutustele. Teenuste hinnakirjas tuleks esitada teave ainult iga liikmesriigi kõige tüüpilisemate teenuste kohta, kasutades vajaduse korral ELi tasandil kehtestatud mõisteid ja määratlusi. Selleks et aidata tarbijatel aru saada tasudest, mida nad peavad maksma oma maksekonto eest, tuleks neile teha kättesaadavaks sõnastik, kus esitatakse selgitused vähemalt loetelus märgitud tasude ja teenuste kohta. Sõnastik peaks aitama paremini mõista tasude olemust ning kehtutama tarbijaid valima laiemal hulgal maksekonto pakkumiste hulgas. Samuti tuleks makseteenuse pakkujatele kehtestada kohustus teavitada tarbijaid vähemalt kord aastas kõigist tarbija kontoga seoses võetud tasudest. Järelteave tuleks esitada asjakohases kokkuvõttes. Selles tuleks esitada täielik ülevaade makstud tasudest, et tarbija saaks aru, millega on makstud tasud seotud, ja suudaks hinnata, kas muuta tarbimisharjumusi või vahetada makseteenuse pakkujat. Seda kasu aitaks maksimeerida järelteave tasude kohta, mis hõlmaks samasid teenuseid nagu eelteave.
- (16) Tarbijate vajaduste rahuldamiseks tuleb tagada, et teave maksekontodega seotud tasude kohta on täpne, selge ja võrreldav. Seepärast tuleks käesoleva direktiiviga näha ette teenuste hinnakirja ja makstud tasude ülevaate ühtsed esitusnõuded, et tarbijatel oleks võimalik teavet paremini mõista ja võrrelda. Kõigis liikmesriikides tuleks teenuste hinnakirja ja makstud tasude ülevaate puhul järgida sama vormingut ning kirjade ja rubriikide järjestust, mis võimaldab tarbijatel võrrelda kahte samalaadset dokumenti ning seega paremini mõista ja kasutada teavet. Teenuste hinnakiri ja makstud tasude ülevaade peaksid olema selgelt eristatavad muust teabest. Need peaksid kandma ühist sümbolit.
- (17) Selleks et tagada ELi tasandil kohaldatava terminoloogia ühtne kasutamine kogu liidus, peaksid liikmesriigid kehtestama makseteenuse pakkujatele kohustuse kasutada tarbijatega suhtlemisel, sealhulgas teenuste hinnakirjas ja makstud tasude ülevaates, ELi tasandil kohaldatavat terminoloogiat koos muu esialgses loetelus kindlaks määratud siseriikliku standarditud terminoloogiaga. Makseteenuse pakkujad võivad teenuste tähistamiseks kasutada ärinime, välja arvatud teenuste hinnakirjas ja makstud tasude ülevaates.
- (18) Võrdlusveebisaidid on tarbijate jaoks tõhus vahend erinevate maksekonto pakkumiste eeliste hindamiseks ühes kohas. Need tagavad tarbijatele teabe, mis on selge ja konkreetne, kuid samas ka täielik ja põhjalik, võimaldades tarbijatel saada vajaduse korral üksikasjalikumalt teavet. Samuti aitavad võrdlusveebisaidid vähendada tarbijatel teabe hankimisega seotud kulusid, kuna pole vaja koguda teavet makseteenuste pakkujalt eraldi.
- (19) Selleks et saada pangatasude kohta sõltumatut teavet, peaks tarbijatel olema juurdepääs võrdlusveebisaitidele, mis toimivad sõltumatult makseteenuse pakkujatest. Seepärast peaksid liikmesriigid tagama, et nende territooriumil on tarbijatele kättesaadav vähemalt üks selline veebisait. Selliseid võrdlusveebisaite võivad hallata pädevad asutused, muud ametiasutused või akrediteeritud eraettevõtjad. Liikmesriigid peaksid ette nägema vabatahtliku akrediteerimissüsteemi, mis võimaldab võrdlusveebisaite haldavatel eraettevõtjatel taotleda akrediteerimist vastavalt kindlaks määratud kvaliteedinõuetele. Pädevate asutuste või muude ametiasutuste hallatav võrdlusveebisait tuleks luua, kui eraettevõtja hallatavat veebisaiti ei ole akrediteeritud. Sellised veebisaidid peaksid samuti vastama kõnealustele kvaliteedinõuetele.

- (20) Makseteenuse pakkujad pakuvad maksekontot sageli koos muude finantstoodete või – teenustega. Sel viisil saavad makseteenuse pakkujad mitmekesistada oma pakkumist ja pakkuda üksteisele konkurentsi, mis kokkuvõttes võib tuua kasu tarbijatele. Komisjoni 2009. aasta uuring seosmüügi kohta finantssektoris ning asjaomased konsultatsioonid ja tarbijate kaebused osutavad, et makseteenuse pakkujad võivad pakkuda pangakontosid koos toodetega, mida tarbijad ei vaja ja mis ei ole maksekonto seisukohast olulised, nt kodukindlustus. Lisaks on täheldatud, et seosmüük võib vähendada hindade läbipaistvust ja võrreldavust, piirata tarbijate ostuvõimalusi ning pärssida nende liikuvust. Seepärast peaksid liikmesriigid tagama, et kombineeritud maksekontoteenuse pakkumise korral esitavad makseteenuse pakkujad tarbijale teavet maksekonto puhul kohaldatavate tasude kohta ja paketti kuuluva iga finantsteenuse kohta eraldi. Kõnealust kohustust ei tuleks kohaldada teenuste puhul, mis on loomulikult seotud maksekontoga, nt raha väljavõtmine, elektroonilised ülekanded või maksekaardid. Seega tuleks kõnealused teenused jätta välja asjaomase sätte reguleerimisalast.
- (21) Tarbijatel on huvi viia konto üle ainult juhul, kui sellega ei kaasne ülemäärast haldus- ja rahalist koormust. Ühelt makseteenuse pakkujalt teisele maksekonto üleviimise protseduur peaks olema selge ja kiire. Võimalikud tasud, mida makseteenuse pakkujad kohaldavad seoses üleviimisteenusega, peaksid olema kooskõlas makseteenuse pakkujate tegelike kuludega. Konkurentsi edendamiseks tuleks hõlbustada ka maksekontode piiriülest üleviimist. Pidades silmas, et maksekonto piiriülene üleviimine võib olla riigisisest üleviimisest keerulisem ning makseteenuse pakkujatel võib olla vaja kohandada ja täpsustada sisekorda, tuleks piiriülese üleviimise puhul ette näha pikemad tähtajad. Erinevate tähtaegade säilitamise vajadust tuleks hinnata kavandatud direktiivi läbivaatamise käigus.
- (22) Üleviimisprotsess peaks olema tarbija jaoks võimalikult lihtne. Seega peaksid liikmesriigid tagama, et vastuvõttev makseteenuse pakkuja vastutab tarbija nimel protsessi algatamise ja juhtimise eest.
- (23) Tarbijatel peaks olema võimalik nõuda, et vastuvõttev makseteenuse pakkuja viiks üle kõik kordumaksed või osa nendest ning kannaks üle kontojäägi, kusjuures soovitav oleks, kui selleks piisaks ühest kohtumisest vastuvõtva makseteenuse pakkujaga. Selleks peaks tarbijatel olema võimalik allkirjastada üksainus luba, millega antakse nõusolek kõnealusteks toiminguteks. Enne loa andmist tuleks tarbijat teavitada kõigist üleviimismenetluse etappidest.
- (24) Maksekonto edukaks üleviimiseks on vaja edastava makseteenuse pakkuja koostööd. Edastav makseteenuse pakkuja peaks vastuvõtvale makseteenuse pakkujale edastama kogu teabe, mida ta peab vajalikuks kordumaksede taaskäivitamiseks. Selline teave ei tohiks hõlmata rohkem, kui on vaja üleviimise teostamiseks, ning vastuvõttev makseteenuse pakkuja ei tohiks nõuda üleliigset teavet.
- (25) Tarbijatele ei tohiks määrata karistust ja nad ei tohiks saada muud rahalist kahju seoses sissetulevate krediidikorralduste või otsekorralduste valesi suunamisega. See on eriti oluline teatavate maksjate ja makse saajate puhul, nt kommunaalteenustajad, kes kasutavad elektroonilisi vahendeid (nt andmebaasid) tarbija kontoandmete säilitamiseks ja paljusid tarbijaid hõlmavate arvukate korrapäraste tehingute tegemiseks.
- (26) Liikmesriigid peaksid tagama, et maksekontot avada soovivaid tarbijaid ei diskrimineerita kodakondsuse ega elukoha alusel. Kuigi on oluline, et makseteenuse pakkujad tagaksid, et nende kliendid ei kasuta finantssüsteemi ebaseaduslikel

eesmärkidel, nagu pettus, rahapesu või terrorismi rahastamine, ei tohiks nad seada tõkkeid tarbijatele, kes soovivad maksekonto piiriülese avamise teel saada kasu ühtse turu eelistest.

- (27) Tarbijatel, kes elavad seaduslikult ELis ja kellel ei ole maksekontot teatavas liikmesriigis, peaks olema õigus avada ja kasutada põhimaksekontot kõnealusel liikmesriigis. Selleks et tagada võimalikult lai juurdepääs sellistele kontodele, peaks tarbijatel olema neile juurdepääs olenemata tarbijate majanduslikust olukorrast (nt töötu või eraisiku pankrot) ja elukohast. Igas liikmesriigis tuleks põhimaksekontole juurdepääsu õigus anda vastavalt nõuetele, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2005. aasta direktiivis 2005/60/EÜ (rahandussüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta),¹⁶ eriti seoses kliendi suhtes rakendatavate hoolsusmeetmetega.
- (28) Liikmesriigid peaksid tagama, et vähemalt üks makseteenuse pakkuja pakub tarbijatele põhimaksekontot. Juurdepääs põhimaksekontole ei tohiks olla liiga keeruline ning sellega ei tohiks tarbijale kaasneda ülemäärased kulud. Selles küsimuses peaksid liikmesriigid võtma arvesse selliseid tegureid nagu määratud makseteenuse pakkujate asukoht nende territooriumil. Et minimeerida tarbijate riski muutuda finantsalaselt tõrjutuks, peaksid liikmesriigid parandama finantsalast haridust, sealhulgas koolis, ja võitlema ülemäärase võlakooormaga. Lisaks peaksid liikmesriigid toetama makseteenuse pakkujate algatusi, et lihtsustada põhimaksekontode pakkumise ja finantsalase harimise kombineerimist.
- (29) Põhimaksekontole juurdepääsu õiguse kasutamiseks ei tohiks tarbijatel juba olla maksekontot sama liikmesriigi territooriumil. Kui ei ole võimalik kasutada elektroonilisi süsteeme, et teha kindlaks, kas tarbijal juba on maksekonto, peaksid makseteenuse pakkujad aktsepteerima usaldusväärse vahendina tarbija avaldust selle kohta, et tal ei ole juba maksekontot.
- (30) Kuna tarbijatele tuleks tagada juurdepääs eri põhimakseteenustele, peaksid liikmesriigid määrama kindlaks miinimumarvu toiminguid, võttes arvesse nii tarbijate vajadusi kui ka äritavasid asjaomases liikmesriigis. Miinimumteenuste hulka mittekuuluvate teenuste puhul võivad pangad kohaldada oma tavalisi tasusid. Põhimaksekontoga seotud teenused peaksid hõlmama hoiustamise ja raha väljavõtmise võimalust. Tarbijatel peaks olema võimalik teha olulisi maksetehinguid, nt saada palka või hüvitist, maksta arveid või makse ning osta kaupu ja teenuseid, sealhulgas otsekorralduse, krediidikorralduse ja maksekaardi kasutamise. Sellised teenused peaksid võimaldama tarbijatel osta kaupu või teenuseid internetis ning algselt maksekäsu tehes makseteenuse pakkuja internetipanganduse rakenduste kaudu, kui need on olemas. Juurdepääs põhimaksekontole ei tohiks siiski olla piiratud elektroonilise kasutamisega, kuna see tekitaks tõkkeid tarbijatele, kellel ei ole internetiühendust. Põhimaksekontoga ei tuleks anda tarbijatele juurdepääsu arvelduskrediidile. Samas võivad liikmesriigid lubada makseteenuse pakkujatel pakkuda seoses põhimaksekontoga väga väikeste summade puhul puhvrit.
- (31) Tagamaks, et põhimaksekonto oleks kättesaadav võimalikult suurele hulgale tarbijatele, tuleks seda pakkuda tasuta või mõistliku tasu eest. Mis tahes täiendavad tasud, mida kohaldatakse tarbijate suhtes lepingutingimuste täitmatajätmise eest, peaksid olema mõistlikud. Liikmesriigid peaksid kindlaks määrama, milline on mõistlik tasu, võttes arvesse riigipõhiseid asjaolusid. Selleks et tagada mõistliku tasu

¹⁶

ELT L 309, 25.11.2005, lk 15.

põhimõtte ühtne ja tõhus rakendamine, tuleks EBA-le teha ülesandeks anda välja suunised käesoleva direktiivi kohaste üldkriteeriumide kohta.

- (32) Makseteenuse pakkuja peaks keelduma põhimaksekonto avamisest või lõpetama põhimaksekonto lepingu ainult erijuhtudel, nt rahapesu ja terrorismi rahastamist või kuritegude ennetamist ja uurimist käsitlevate õigusaktide mittejärgimine. Isegi sel juhul on keeldumine põhjendatud ainult siis, kui tarbija ei järgi asjaomase õigusakti sätteid ning mitte põhjusel, et õigusakti järgimise kontrolli menetlus on liiga tülikas või kulukas.
- (33) Liikmesriigid ja makseteenuse pakkujad peaksid andma tarbijatele selget ja arusaadavat teavet põhimaksekontole juurdepääsu õiguse kohta. Teave peaks hõlmama konto põhiomadusi ja kasutamise tingimusi, samuti etappe, mida tarbijad peaksid põhimaksekonto avamise õiguse kasutamisel järgima. Eelkõige tuleks tarbijaid teavitada sellest, et täiendavate teenuste ostmise ei ole põhimaksekontole juurdepääsu saamiseks kohustuslik.
- (34) Liikmesriigid peaksid määrama pädevad asutused, kellele antakse volitused käesoleva direktiivi järgimise tagamiseks, samuti uurimis- ja jõustamisvolitused. Määratud pädevatel asutustel on ülesannete täitmiseks asjakohased vahendid. Liikmesriikidel peaks olema õigus määrata käesolevas direktiivis sätestatud ulatuslike kohustuste täitmise tagamiseks erinevaid pädevaid asutusi.
- (35) Tarbijatel peaks olema juurdepääs tulemuslikele ja tõhusatele kohtuvälistele kahju hüvitamise menetlustele, et lahendada käesoleva direktiivi kohastest õigustest ja kohustustest tulenevaid vaidlusi. Seoses ajakohaste lepinguliste vaidlustega on selline juurdepääs juba tagatud direktiiviga 2013/.../EL. Samuti peaks tarbijatel olema juurdepääs kohtuvälistele kahju hüvitamise menetlustele lepingueelsete vaidluste korral, mis on seotud käesoleva direktiivi kohaste õiguste ja kohustustega, nt juhul, kui neile keeldutakse võimaldamast juurdepääsu põhimaksekontole. Käesoleva direktiivi järgimiseks on vaja töödelda tarbija isikuandmeid. Isikuandmete töötlemist reguleeritakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiviga 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta¹⁷. Seepärast tuleks käesolevas direktiivis järgida direktiiviga 95/46/EÜ kehtestatud eeskirju ja nende rakendamiseks ette nähtud siseriiklikke õigusakte.
- (36) Käesolevas direktiivis sätestatud eesmärkide saavutamiseks tuleks komisjonile anda volitused võtta vastavalt aluslepingu artiklile 290 vastu õigusakte, et määrata ELi tasandil kindlaks standardne terminoloogia makseteenuste kohta, mis on tüüpilised paljudes liikmesriikides, ning selliste mõistete määratlused.
- (37) Selleks et tagada käesoleva direktiivi rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused. Kõnealused volitused antakse, et määrata kindlaks teenuste hinnakirja vorming, ühine sümbol ja kõnealuses hinnakirjas teenuste esitamise järjekord, samuti makstud tasude ülevaate vorming, ühine sümbol ja kõnealuses ülevaates teenuste esitamise järjekord. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes.

¹⁷ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

- (38) Kolme aasta jooksul pärast käesoleva direktiivi jõustumist ja seejärel iga kahe aasta järel peaksid liikmesriigid koguma usaldusväärseid aastapõhiseid statistilisi andmeid käesoleva direktiivi kohaste meetmete toimimise kohta. Nad peaksid kasutama kõiki asjakohaseid teabeallikaid ja edastama kõnealuse teabe komisjonile.
- (39) Käesolev direktiiv tuleks läbi vaadata viis aastat pärast selle jõustumist, et võtta arvesse turu suundumusi, näiteks uut laadi maksekontode ja -teenuste turuletulekut, samuti liidu õiguse muude valdkondade arengut ning liikmesriikide kogemusi. Läbivaatamise käigus tuleks hinnata, kas võetud meetmed on aidanud tarbijatel paremini aru saada maksekonto tasudest, parandanud maksekontode võrreldavust ja hõlbustanud maksekontode üleviimist. Samuti tuleks kindlaks teha, kui palju põhimaksekontosid on avatud, sealhulgas nende tarbijate poolt, kellel varem puudus pangahendatus. Samuti tuleks hinnata, kas pikendatud tähtaegu, mida kohaldatakse maksekontode piiriülest üleviimist teostavate makseteenuse pakkujate suhtes, tuleks säilitada pikema aja jooksul. Lisaks tuleks hinnata, kas sellist teavet käsitlevad sätted, mida makseteenuse pakkujad esitavad kombineeritud toodete pakkumisel, on piisavad, või kas tuleks võtta täiendavaid meetmeid. Komisjon peaks esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, vajaduse korral koos õigusakti ettepanekuga.
- (40) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid.
- (41) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise avaldusega selgitavate dokumentide kohta¹⁸ kohustuvad liikmesriigid lisama põhjendatud juhtudel ülevõtmismeesmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et selliste dokumentide edastamine on põhjendatud,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

REGULEERIMISESE, REGULEERIMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimise ja -ala

1. Käesoleva direktiiviga nähakse ette eeskirjad, mis käsitlevad selliste tasude läbipaistvust ja võrreldavust, mida nõutakse tarbijatelt seoses nende maksekontodega, mida hoitakse Euroopa Liidus ja mida pakuvad liidus asuvad makseteenuse pakkujad, ning eeskirjad maksekontode üleviimise kohta liidus.
2. Samuti määratakse käesoleva direktiiviga kindlaks selliste eeskirjade ja tingimuste raamistik, mille kohaselt tagavad liikmesriigid tarbijatele õiguse avada ja kasutada põhimaksekontot liidus.
3. Põhimaksekonto avamine ja kasutamine käesoleva direktiivi kohaselt on kooskõlas direktiivi 2005/60/EÜ II peatüki sätetega.
4. Käesolevat direktiivi kohaldatakse liidus asuvate makseteenuse pakkujate suhtes.

¹⁸

ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (a) „tarbija” – füüsiline isik, kes tegutseb eesmärgil, mis ei ole seotud tema kaubandus-, majandus-, ametialase või kutsetegevusega;
- (b) „maksekonto” – ühe või mitme makseteenuse kasutaja nimel olev konto, mida kasutatakse maksetehingute tegemiseks;
- (c) „makseteenus” – direktiivi 2007/64/EÜ artikli 4 lõikes 3 määratletud makseteenus;
- (d) „maksetehing” – maksja või saaja algatatud raha sissemakse, ülekandmine või väljavõtmine, mis ei olene makse aluseks olevatest mis tahes kohustustest maksja ja saaja vahel;
- (e) „makseteenuse pakkuja” – direktiivi 2007/64/EÜ artikli 4 lõikes 9 määratletud makseteenuse pakkuja;
- (f) „makseviis” – direktiivi 2007/64/EÜ artikli 4 lõikes 23 määratletud makseviis;
- (g) „edastav makseteenuse pakkuja” – makseteenuse pakkuja, kes edastab teabe kõigi või mõningate kordumaksete kohta;
- (h) „vastuvõttev makseteenuse pakkuja” – makseteenuse pakkuja, kellele edastatakse teave kõigi või mõningate kordumaksete kohta;
- (i) „maksja” – füüsiline või juriidiline isik, kes on maksekonto hoidja ja kes on lubanud anda maksekäsundi sellelt maksekontolt või kui maksja maksekontot ei ole, füüsiline või juriidiline isik, kes annab maksekäsundi makse saaja maksekontole;
- (j) „makse saaja” – füüsiline või juriidiline isik, kes peaks olema maksetehinguga ülekantava raha saaja;
- (k) „tasud” – tarbija poolt makseteenuse pakkujale makseteenuste osutamise või maksekontol tehtavate tehingute eest makstavad mis tahes tasud;
- (l) „püsiv andmekandja” – vahend, mis võimaldab tarbijal või makseteenuse pakkujal säilitada isiklikult talle suunatud teavet nii, et sellele on teabe eesmärgiga vastavuses oleva aja jooksul võimalik hilisemaks kasutamiseks ligi pääseda, ja mis võimaldab säilitatud teavet muutmata kujul taasesitada;
- (m) „üleviimine” – tarbija taotlusel teabe edastamine ühelt makseteenuse pakkujalt teisele kõigi või mõningate krediidikorralduste püsikorralduste, korduvate otsekorralduste ja korduvate sissetulevate krediidikorralduste kohta, mis tehakse maksekontol, koos positiivse kontojäägi ülekandmisega ühelt maksekontolt teisele või varasema konto sulgemisega või ilma selleta;
- (n) „otsekorraldus” – makseteenus, mille eesmärk on debiteerida maksja maksekontot, kui maksetehingu on alatanud makse saaja maksja nõusolekul;
- (o) „krediidikorraldus” – riigisisene või piiriülene makseteenus, mille puhul makseteenuse pakkuja, kelle juures maksja maksekonto asub, krediteerib makse saaja maksekontot maksetehingu või järjestikuste maksetehingutega maksja maksekontolt maksja antud juhise alusel;

- (p) „püsikorraldus” – teenus, mille puhul makseteenuse pakkuja, kelle juures maksja maksekonto asub, krediteerib korrapäraste ajavahemike järel makse saaja maksekontot järjestikuste maksetehingutega maksja maksekontolt maksja antud juhise alusel;
- (q) „raha” – pangatähed, mündid ja elektroonsel kujul edastatav raha, samuti e-raha, mis on määratletud direktiivi 2009/110/EÜ¹⁹ artikli 2 lõikes 2;
- (r) „raamleping” – makseteenuse leping, millega reguleeritakse üksikute ja järjestikuste maksetehingute täitmist tulevikus ning mis võib sisaldada maksekonto avamise kohustust ja tingimusi.

II PEATÜKK

MAKSEKONTODEGA SEOTUD TASUDE VÕRRELDAVUS

Artikkel 3

Selliste kõige tüüpilisemate makseteenuste loetelu, mille suhtes kohaldatakse tasu siseriiklikul tasandil ja standardset terminoloogiat

1. Liikmesriigid tagavad, et artiklis 20 osutatud pädevad asutused määravad kindlaks esialgse loetelu vähemalt 20 makseteenustest, mis moodustavad 80 % kõige tüüpilisematest makseteenustest, mille suhtes kohaldatakse tasu siseriiklikul tasandil. Loetelus esitatakse mõisted ja määratlused iga kindlaks määratud teenuse kohta.
2. Lõike 1 kohaldamisel võtavad pädevad asutused arvesse teenuseid:
 - (1) mida tarbijad kõige sagedamini seoses oma maksekontoga kasutavad;
 - (2) millega kaasnevad tarbijale kõige suuremad kulud teenuse kohta;
 - (3) millega kaasnevad tarbijale kõige suuremad kogukulud;
 - (4) millega kaasneb makseteenuse pakkujale kõige suurem tulu teenuse kohta;
 - (5) millega kaasneb makseteenuse pakkujale kõige suurem kogutulu.Pädevate asutuste abistamiseks töötab EBA määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 kohaselt välja suunised.
3. Liikmesriigid esitavad komisjonile lõikes 1 osutatud esialgse loetelu kuue kuu jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest.
4. Komisjonile antakse volitused võtta vastavalt artiklile 24 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata lõike 3 kohaselt esitatud esialgse loetelu alusel kindlaks ELi standarditud terminoloogia nende makseteenuste puhul, mis on tüüpilised vähemalt enamikus liikmesriikides. ELi standarditud terminoloogia hõlmab tüüpiliste teenuste ühtseid mõisteid ja määratlusi.
5. Pärast lõikes 4 osutatud delegeeritud õigusaktide avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* võtab iga liikmesriik lõike 4 kohaselt vastu võetud ELi standarditud terminoloogia viivitamata üle lõikes 1 osutatud esialgsesse loetellu ja avaldab kõnealuse loetelu.

¹⁹ ELT L 267, 10.10.2009, lk 7.

Artikkel 4

Teenuste hinnakiri ja sõnastik

1. Liikmesriigid tagavad, et enne tarbijaga maksekonto lepingu sõlmimist esitavad makseteenuse pakkujad tarbijale teenuste hinnakirja, mis sisaldab artikli 3 lõikes 5 osutatud kõige tüüpilisemate teenuste loetelu ning iga teenuse puhul kohaldatavaid tasusid.
2. Kui üht või mitut lõikes 1 osutatud makseteenust pakutakse finantsteenuste paketi osana, märgitakse teenuste hinnakirjas, millised lõikes 1 osutatud teenused kuuluvad paketti, kogu teenustepaketi puhul kohaldatav tasu ja mis tahes selliste teenuste puhul kohaldatav tasu, millele ei ole osutatud lõikes 1.
3. Teenuste hinnakirja esimese lehekülje ülaosas ühise sümboli kõrval esitatakse silmapaistvalt pealkiri „Teenuste hinnakiri”, mis eristab seda teistest dokumentidest.
4. Liikmesriigid tagavad, et makseteenuse pakkujad teevad tarbijatele kättesaadavaks sõnastiku, mis sisaldab vähemalt artiklis 1 osutatud makseteenuste loetelu ja sellega seotud mõisteid.
5. Liikmesriigid kehtestavad makseteenuse pakkujatele kohustuse tagada, et sõnastik on selges, üheselt mõistetavas ja mittetehnilises keeles.
6. Makseteenuse pakkujad tagavad, et teenuste hinnakiri ja sõnastik on püsival andmekandjal tarbijatele kogu aeg tasuta kättesaadav tarbijatele juurdepääsetavates ruumides ning elektrooniliselt makseteenuse pakkujate veebisaitidel.
7. Komisjonile antakse volitused võtta artikli 26 kohaselt vastu rakendusaktid, et määrata kindlaks teenuste hinnakirja vorming, ühine sümbol ja järjekord, milles esitatakse teenuste hinnakirjas artikli 3 lõikes 5 osutatud teenused.

Artikkel 5

Makstud tasude ülevaade

1. Liikmesriigid tagavad, et makseteenuse pakkujad esitavad vähemalt kord aastas tarbijale ülevaate kõigist tema maksekontoga seoses makstud tasudest.
2. Lõikes 1 osutatud ülevaade sisaldab järgmist teavet:
 - (a) iga teenuse eest nõutud tasu määr, teenuse kasutamise kordade arv asjaomasel ajavahemikul ning kuupäev, mil teenust kasutati;
 - (b) asjaomasel ajavahemikul osutatud iga teenuse eest makstud tasude kogusumma;
 - (c) asjaomasel ajavahemikul osutatud kõigi teenuse eest makstud tasude kogusumma.
3. Makstud tasude ülevaate esimese lehekülje ülaosas ühise sümboli kõrval esitatakse silmapaistvalt pealkiri „Makstud tasude ülevaade”, mis eristab seda teistest dokumentidest.
4. Komisjonile antakse volitused võtta artikli 26 kohaselt vastu rakendusaktid, et määrata kindlaks makstud tasude ülevaate vorming, ühine sümbol ja järjekord, milles esitatakse ülevaates artikli 3 lõikes 5 osutatud teenused.

Artikkel 6

Lepinguline ja äriteave

1. Liikmesriigid tagavad, et makseteenuse pakkujad kasutavad asjakohastel juhtudel lepingulises ja äriteabes mõisteid ja määratlusi, mis on esitatud artikli 3 lõike 5 kohases kõige tüüpilisemate makseteenuste loetelus.
2. Makseteenuse pakkujad võivad kasutada lepingulises ja äriteabes oma teenuste tähistamiseks ärinimesid, tingimusel, et nad asjakohasel juhul esitavad vastava mõiste, mis on kindlaks määratud artikli 3 lõike 5 kohases loetelus. Makseteenuse pakkujad ei kasuta ärinimesid teenuste hinnakirjas ja makstud tasude ülevaates.

Artikkel 7

Võrdlusveebisaidid

1. Liikmesriigid tagavad, et tarbijatel on juurdepääs vähemalt ühele veebisaidile, kus võrreldakse tasusid, mida makseteenuse pakkujad nõuavad maksekontoga seotud teenuste eest liikmesriigi tasandil lõigete 2 ja 3 kohaselt.
2. Liikmesriigid näevad ette vabatahtliku akrediteerimissüsteemi, mida kohaldatakse eraettevõtjate hallatavate veebisaitide suhtes, kus võrreldakse tasusid, mida makseteenuse pakkujad nõuavad maksekontoga seotud teenuste eest. Akrediteeringu saamiseks peavad eraettevõtjate hallatavad veebisaidid vastama järgmistele tingimustele:
 - (a) tegutsema sõltumatult mis tahes makseteenuse osutajast;
 - (b) olema lihtsas ja arusaadavas keeles ning vajaduse korral kasutama artikli 3 lõikes 5 osutatud mõisteid;
 - (c) pakkuma ajakohastatud teavet;
 - (d) andma piisavalt laia ülevaate maksekontoturust;
 - (e) hõlmama tõhusat päringute ja kaebuste esitamise ja käsitlemise korda.
3. Kui ühtegi veebisaiti ei ole akrediteeritud lõike 2 kohaselt, tagavad liikmesriigid, et luuakse artiklis 20 osutatud pädeva asutuse või mis tahes teise pädeva asutuse hallatud veebisait. Kui veebisait on akrediteeritud lõike 2 kohaselt, võivad liikmesriigid otsustada, et luuakse artiklis 20 osutatud pädeva asutuse või mis tahes teise pädeva asutuse hallatud täiendav veebisait. Veebisaidid, mida haldab pädev asutus lõike 1 kohaselt, peavad vastama lõike 2 punktides a–e sätestatud tingimustele.
4. Liikmesriikidel on õigus keelduda akrediteeringu andmisest eraettevõtjatele või tühistada akrediteering, kui ei suudeta täita lõike 2 kohaseid kohustusi.
5. Liikmesriigid tagavad, et tarbijatele on kättesaadav piisav teave lõikes 1 osutatud veebisaitide kohta. Vajaduse korral hõlmab see akrediteeritud võrdlusveebisaitide avaliku registri pidamist.

Artikkel 8

Kombineeritud kontod

1. Liikmesriigid tagavad, et juhul, kui maksekontot pakutakse kombineeritult koos muu teenuse või tootega, teavitab makseteenuse pakkuja tarbijat sellest, kas on võimalik

osta maksekontot eraldi, ja esitab eraldi teabe kulude ja tasude kohta, mis on seotud iga kombineeritult pakutava toote ja teenusega.

2. Lõiget 1 ei kohaldata, kui koos maksekontoga pakutakse ainult direktiivi 2007/64/EÜ artikli 4 lõikes 3 kindlaks määratud makseteenuseid.

III PEATÜKK ÜLEVIIMINE

Artikkel 9

Üleviimisteenuse pakkumine

Liikmesriigid tagavad, et makseteenuse pakkujad pakuvad artiklis 10 kirjeldatud üleviimisteenust mis tahes tarbijale, kellel on maksekonto liidus asuva makseteenuse pakkuja juures.

Artikkel 10

Üleviimisteenus

1. Liikmesriigid tagavad, et üleviimisteenuse algatab vastuvõttev makseteenuse pakkuja ja seda pakutakse vastavalt lõigetes 2–7 sätestatud eeskirjadele.
2. Üleviimisteenuse algatab vastuvõttev makseteenuse pakkuja. Vastuvõttev makseteenuse pakkuja taotleb tarbijalt üleviimisteenuse osutamiseks kirjalikku luba. Luba võimaldab tarbijal anda edastavale makseteenuse pakkujale konkreetse nõusoleku lõike 3 punktides e ja f osutatud iga toimingu tegemiseks ning anda vastuvõtvale makseteenuse pakkujale konkreetse nõusoleku lõike 4 punktides c ja d ning lõikes 5 osutatud iga toimingu tegemiseks. Luba võimaldab tarbijal eraldi taotleda, et edastav makseteenuse pakkuja edastab lõike 3 punktides a ja b osutatud teabe. Loas määratakse kindlaks ka kuupäev, millest alates hakatakse korduvmakseid tegema vastuvõtva makseteenuse pakkuja juures avatud kontolt.
3. Ühe tööpäeva jooksul alates lõikes 2 osutatud loa saamisest nõuab vastuvõttev makseteenuse pakkuja, et edastav makseteenuse pakkuja teeks järgmist:
 - (a) edastab vastuvõtvale makseteenuse pakkujale ja kui tarbija seda lõike 2 kohaselt eraldi taotleb, tarbijale kõigi olemasolevate krediidikorralduste püsikorralduste ja võlgnikupoolsete otsekorralduste volituste loetelu;
 - (b) edastab vastuvõtvale makseteenuse pakkujale ja kui tarbija seda lõike 2 kohaselt eraldi taotleb, tarbijale olemasoleva teabe sissetulevate krediidikorralduste ja võlausaldajapoolsete otsekorralduste kohta, mis on täidetud tarbija kontrol viimase 13 kuu jooksul;
 - (c) edastab vastuvõtvale makseteenuse pakkujale mis tahes täiendava teabe, mida vastuvõttev makseteenuse pakkuja peab vajalikuks üleviimise teostamiseks;
 - (d) kui edastaval makseteenuste pakkujal puudub süsteem, millega püsikorraldused ja otsekorraldused suunata automaatselt ümber kontole, mida tarbija hoiab vastuvõtva makseteenuse pakkuja juures, peatab ta püsikorraldused ja lõpetab otsekorralduste vastuvõtmise loas kindlaks määratud kuupäeval;

- (e) kui tarbija on andnud lõike 2 kohaselt konkreetse nõusoleku, edastab mis tahes järelejäänud positiivse kontojäägi vastuvõtva makseteenuse pakkuja juures avatud või hoitavale kontole tarbija poolt kindlaks määratud kuupäeval; ning
 - (f) kui tarbija on andnud lõike 2 kohaselt konkreetse nõusoleku, sulgeb edastava makseteenuse pakkuja juures hoitava konto tarbija poolt kindlaks määratud kuupäeval.
4. Pärast edastavalt makseteenuse pakkujalt lõikes 3 osutatud teabe saamist teeb vastuvõttev makseteenuse pakkuja järgmist:
- (a) seab seitsme kalendripäeva jooksul sisse tarbija nõutud kredithalduste püsikordused ja täidab neid alates loas kindlaks määratud päevast;
 - (b) võtab vastu otsekordusi alates loas kindlaks määratud päevast;
 - (c) kui tarbija on andnud lõike 2 kohaselt konkreetse nõusoleku, teatab maksjatele, kes teevad tarbija maksekontole korduva kredithaldusi, tarbija sellise konto andmed, mis tarbijal on vastuvõtva makseteenuse pakkuja juures. Kui vastuvõtval makseteenuse pakkujal ei ole kogu teavet, mida ta peab maksjale edastama, palub ta tarbijal või edastaval makseteenuse pakkujal puuduva teabe esitada;
 - (d) kui tarbija on andnud lõike 2 kohaselt konkreetse nõusoleku, teatab makse saajatele, kes kasutavad otsekordusi raha ülekandmiseks tarbija kontolt, tarbija sellise konto andmed, mis tarbijal on vastuvõtva makseteenuse pakkuja juures, ja kuupäeva, millest alates teostatakse otsekordusi kõnealuselt kontolt. Kui vastuvõtval makseteenuse pakkujal ei ole kogu teavet, mida ta peab makse saajale edastama, palub ta tarbijal või edastaval makseteenuse pakkujal puuduva teabe esitada;
 - (e) kui tarbija soovib isiklikult esitada punktides c ja d osutatud teavet, esitab tarbijale standardkirjad, milles on märgitud uue konto andmed ja loas kindlaks määratud alguskuupäev.
5. Kui tarbija on andnud lõike 2 kohaselt konkreetse nõusoleku, võib vastuvõttev makseteenuse pakkuja teostada üleviimiseks vajalikke täiendavaid toiminguid.
6. Pärast vastuvõtvalt makseteenuse pakkujalt taotluse saamist teeb edastav makseteenuse pakkuja järgmist:
- (a) saadab seitsme kalendripäeva jooksul alates taotluse saamisest vastuvõtvale makseteenuse pakkujale lõike 3 punktides a, b ja c osutatud teabe;
 - (b) kui edastaval makseteenuste pakkujal puudub süsteem, millega püsikordused ja otsekordused suunata automaatselt ümber kontole, mida tarbija hoiab vastuvõtva makseteenuse pakkuja juures, peatab ta mis tahes püsikordused ja lõpetab otsekorduste vastuvõtmise maksekontol vastuvõtva makseteenuse pakkuja nõutud kuupäeval;
 - (c) kannab maksekontolt järelejäänud positiivse kontojäägi üle vastuvõtva makseteenuse pakkuja juures hoitavale kontole;
 - (d) sulgeb maksekonto;
 - (e) teostab lõike 5 kohaselt üleviimiseks vajalikud mis tahes täiendavad toimingud.

7. Ilma et see piiraks direktiivi 2007/64/EÜ artikli 55 lõike 2 kohaldamist, ei peata edastav makseteenuse pakkuja makseviise enne vastuvõtva makseteenuse pakkujaga kokku lepitud kuupäeva.
8. Liikmesriigid tagavad, et lõigete 17 sätteid kohaldatakse ka juhul, kui üleviimisteenuse on algatanud teises liikmesriigis asuv makseteenuse pakkuja.
9. Lõikes 8 osutatud juhul kahekordistatakse lõigetes 3, 4 ja 6 osutatud tähtaega. Käesolev säte vaadatakse läbi vastavalt artiklile 27.

Artikkel 11

Üleviimisteenusega seotud tasud

1. Liikmesriigid tagavad, et tarbijatel on juurdepääs isikustatud teabele olemasolevate püsikorralduste ja otsekorralduste kohta, mida edastav või vastuvõttev makseteenuse pakkuja hoiab tasuta.
2. Liikmesriigid tagavad, et edastav makseteenuse pakkuja edastab teabe, mida vastuvõttev makseteenuse pakkuja on nõudnud artikli 10 lõike 6 punkti a kohaselt, ilma tarbijalt või vastuvõtvalt makseteenuse pakkujalt tasu nõudmata.
3. Liikmesriigid tagavad, et mis tahes võimalikud tasud, mida edastav makseteenuse pakkuja nõuab tarbijalt tema juures oleva maksekonto sulgemise eest, määratakse kindlaks vastavalt direktiivi 2007/64/EÜ artikli 45 lõikele 2.
4. Liikmesriigid tagavad, et mis tahes võimalikud tasud, mida edastav või vastuvõttev makseteenuse pakkuja nõuab tarbijalt artikli 10 kohase mis tahes teenuse eest, välja arvatud lõigetes 1–3 osutatud teenused, on asjakohased ja kooskõlas kõnealuse makseteenuse pakkuja tegelike kuludega.

Artikkel 12

Tarbijate rahaline kahju

1. Liikmesriigid tagavad, et mis tahes rahalise kahju, mida tarbija kannab tulenevalt sellest, et üleviimisprotsessis osalev makseteenuse pakkuja ei täida artikli 10 kohaseid kohustusi, katab kõnealune makseteenuse pakkuja.
2. Tarbijad ei pea kandma mingit kahju, mis tuleneb maksja või makse saaja vigadest või viivitustest tarbija maksekonto üksikasjade ajakohastamisel.

Artikkel 13

Üleviimisteenuse kohta esitatav teave

1. Liikmesriigid tagavad, et makseteenuse pakkujad teevad üleviimisteenuse kohta tarbijatele kättesaadavaks järgmise teabe:
 - (a) edastava ja vastuvõtva makseteenuse pakkuja ülesanded igas üleviimisprotsessi etapis, nagu on kindlaks määratud artiklis 10;
 - (b) vastavate etappide lõpuleviimise tähtaeg;
 - (c) üleviimisprotsessi eest nõutavad võimalikud tasud;
 - (d) mis tahes teave, mida tarbija peab esitama;
 - (e) artiklis 21 osutatud vaidluste kohtuvälise lahendamise kord.

2. Teave esitatakse tasuta püsival andmekandjal kõigis makseteenuse pakkuja filiaalides, kuhu tarbijal on juurdepääs, ja see on pakkuja veebisaidil kogu aeg elektrooniliselt kättesaadav.

IV PEATÜKK

JUURDEPÄÄS MAKSEKONTOLE

Artikkel 14

Diskrimineerimiskeeld

Liikmesriigid tagavad, et liidus seaduslikult elavaid tarbijaid ei diskrimineerita kodakondsuse või elukoha alusel, kui nad taotlevad maksekontot või soovivad sellele juurdepääsu liidus.

Artikkel 15

Põhimaksekontole juurdepääsu õigus

1. Liikmesriigid tagavad, et vähemalt üks tema territooriumil asuv makseteenuse pakkuja pakub tarbijatele põhimaksekontot. Liikmesriigid tagavad, et põhimaksekontot ei paku mitte ainult sellised makseteenuse pakkujad, kes pakuvad kontot üksnes internetipanganduse rakenduste kaudu.
2. Liikmesriigid tagavad, et liidus seaduslikult elavatel tarbijatel on õigus avada ja kasutada lõike 1 kohaselt kindlaks määratud makseteenuse pakkuja või pakkujate juures põhimaksekontot. Sellist õigust kohaldatakse olenemata tarbija elukohast. Liikmesriigid tagavad, et kõnealuse õiguse kasutamine ei ole tarbija jaoks ülemäära keeruline ega tülikas. Enne põhimaksekonto avamist kontrollivad makseteenuse pakkujad, kas tarbijal on või ei ole maksekonto asjaomase liikmesriigi territooriumil.
3. Makseteenuse pakkujad ei või põhimaksekontole juurdepääsu taotlust tagasi lükata, välja arvatud järgmistel juhtudel:
 - (a) kui tarbijal juba on asjaomase liikmesriigi territooriumil asuva makseteenuse pakkuja juures maksekonto, mis võimaldab tal kasutada artikli 17 lõikes 1 osutatud makseteenuseid;
 - (b) kui direktiivi 2005/60/EÜ II peatükiga ette nähtud tingimused ei ole täidetud.
4. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 3 osutatud juhtudel teatab makseteenuse pakkuja viivitamata kirjalikult ja tasuta tarbijale taotluse tagasilükkamisest, välja arvatud juhul, kui selline avalikustamine on vastuolus riigi julgeoleku või avaliku poliitikaga.
5. Liikmesriigid tagavad, et lõike 3 punktis b osutatud juhtudel võtab makseteenuse pakkuja direktiivi 2005/60/EÜ III peatüki kohaselt asjakohaseid meetmeid.
6. Liikmesriigid tagavad, et juurdepääs põhimaksekontole ei sõltu täiendavate teenuste ostmisest.

Artikkel 16

Põhimaksekonto tunnused

1. Liikmesriigid tagavad, et põhimaksekonto hõlmab järgmisi makseteenuseid:
 - (a) teenused, mis võimaldavad teha kõiki toiminguid, mida on vaja maksekonto avamiseks, kasutamiseks ja sulgemiseks;
 - (b) teenused, mis võimaldavad raha kandmist maksekontole;

- (c) teenused, mis võimaldavad sularaha väljavõtmist maksekontolt kogu liidus;
- (d) järgmiste maksetehingute tegemine liidus:
 - (1) otsekorraldused;
 - (2) maksekaardiga tehtavad maksetehingud, sealhulgas internetimaksed;
 - (3) krediitkorraldused.
- 2. Liikmesriigid määravad kõigi lõikes 1 osutatud teenuste puhul kindlaks miinimumarvu toiminguid, mida pakutakse tarbijale artiklis 17 osutatud võimaliku tasu eest. Toimingute miinimumarv on mõistlik ja kooskõlas asjaomase liikmesriigi tavapärase äritavaga.
- 3. Liikmesriigid tagavad, et tarbija saab oma põhimaksekontolt maksetehinguid hallata ja algatada makseteenuse pakkuja internetipanganduse rakenduste kaudu, kui need on olemas.
- 4. Liikmesriigid tagavad, et tarbijale ei pakuta koos põhimaksekontoga mis tahes arvelduskrediiti.

Artikkel 17

Seotud tasud

- 1. Liikmesriigid tagavad, et makseteenuse pakkujad pakuvad artiklis 16 osutatud teenuseid tasuta või mõistliku tasu eest.
- 2. Liikmesriigid tagavad, et raamlepingu kohaste tarbija kohustuste täitmatajätmise eest tarbijalt nõutavad tasud on mõistlikud.
- 3. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused määravad kindlaks, milline on mõistlik tasu, ühe või mitme järgmise kriteeriumi alusel:
 - (a) riigi elanike sissetuleku tase;
 - (b) kõnealuses liikmesriigis maksekontoga seotud keskmised tasud;
 - (c) põhimaksekonto pakkumisega seotud kogukulud;
 - (d) riigi tarbijahinnad.
- 4. Pädevate asutuste abistamiseks töötab EBA määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 kohaselt välja suunised.

Artikkel 18

Raamleping ja lõpetamine

- 1. Põhimaksekontole juurdepääsu võimaldavate raamlepingute suhtes kohaldatakse direktiivi 2007/64/EÜ sätteid, kui ei ole teisiti ette nähtud lõigetega 2 ja 3.
- 2. Makseteenuse pakkuja võib ühepoolset lõpetada raamlepingu, kui vähemalt üks järgmistest tingimustest on täidetud:
 - (a) tarbija tahtlikult kasutas kontot mis tahes kuritegelikul eesmärgil;
 - (b) rohkem kui 12 järjestikuse kuu jooksul ei ole tehtud kontol tehinguid;
 - (c) tarbija teadlikult esitas ebaõiget teavet, et saada juurdepääsu põhimaksekontole, kui õige teabe esitamise korral ei oleks ta sellist õigust olnud;

- (d) tarbija ei ela enam seaduslikult liidus või ta on hiljem avanud teise maksekonto liikmesriigis, kus tal juba on põhimaksekonto.
3. Liikmesriigid tagavad, et juhul, kui makseteenuse pakkuja lõpetab põhimaksekonto lepingu, teavitab ta vähemalt kahe kuu jooksul enne lõpetamise jõustumist tarbijat kirjalikult ja tasuta lepingu lõpetamise põhjustest.

Artikkel 19

Üldteave põhimaksekontode kohta

1. Liikmesriigid tagavad, et võetakse meetmeid, et tõsta üldsuse teadlikkust põhimaksekonto kättesaadavusest ja hinnatingimustest, põhimaksekontole juurdepääsu õiguse kasutamise korrast ning vaidluste kohtuvälisele lahendamisele juurdepääsu meetoditest.
2. Liikmesriigid tagavad, et makseteenuse pakkujad teevad tarbijale kättesaadavaks teabe pakutavate põhimaksekontode konkreetsete omaduste, kontodega seotud tasude ja kontode kasutustingimuste kohta. Samuti tagavad liikmesriigid, et tarbijat teavitatakse sellest, et täiendavate teenuste ostmise ei ole põhimaksekontole juurdepääsu saamiseks kohustuslik.

V PEATÜKK

PÄDEVAD ASUTUSED JA VAIDLUSTE KOHTUVÄLINE LAHENDAMINE

Artikkel 20

Pädevad asutused

1. Liikmesriigid määravad pädevad asutused, et tagada käesoleva direktiivi tõhus järgimine ja selle seire. Kõnealused pädevad asutused võtavad sellise järgimise tagamiseks kõik vajalikud meetmed. Pädevad asutused on makseteenuse pakkujatest sõltumatud. Nad on pädevad asutused määruse 1093/2010 artikli 4 lõike 2 tähenduses.
2. Lõikes 1 osutatud asutustel on kõik nende ülesannete täitmiseks vajalikud volitused. Kui käesoleva direktiivi tõhusa järgimise tagamiseks ja seireks on määratud mitu pädevat asutust, tagavad liikmesriigid nende asutuste tiheda koostöö, et asutused saaksid oma ülesandeid tõhusalt täita.
3. Liikmesriigid teatavad komisjonile lõike 1 kohaselt määratud pädevad asutused ühe aasta jooksul pärast käesoleva direktiivi jõustumist. Nad teavitavad komisjoni kõnealuste asutuste ülesannete mis tahes jaotusest. Liikmesriigid teavitavad komisjoni kõnealuste asutuste määramise ja vastavate ülesannetega seotud mis tahes muudatustest.

Artikkel 21

Vaidluste kohtuväline lahendamine

Liikmesriigid tagavad, et tarbijatel on juurdepääs tulemuslikele ja tõhusatele kohtuvälistele kahju hüvitamise menetlustele, et lahendada käesoleva direktiivi kohaste õiguste ja kohustustega seotud vaidlusi.

VI PEATÜKK KARISTUSED

Artikkel 22

Haldusmeetmed ja -karistused

Liikmesriigid näevad ette eeskirjad selliste haldusmeetmete ja -karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi alusel vastu võetud siseriiklike õigusaktide rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada nende rakendamine. Sellised haldusmeetmed ja -karistused on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

VII PEATÜKK LÕPPSÄTTED

Artikkel 23

Delegeeritud õigusaktid

Komisjonile antakse volitused võtta artikli 24 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte seoses artikli 3 lõikega 4.

Artikkel 24

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikliga 23 antud volitused antakse määramata ajaks alates käesoleva direktiivi jõustumisest.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 23 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses kindlaks määratud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
5. Artikli 23 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel võib seda tähtaega pikendada kahe kuu võrra.

Artikkel 25

Rakendusaktid

1. Artiklite 4 ja 5 kohaste rakendusaktide vastuvõtmisel aitab komisjoni Euroopa panganduskomitee, mis asutati komisjoni otsusega 2004/10/EÜ. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Kui on viidatud käesolevale lõikele, kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 26

Hindamine

Esimest korda kolme aasta jooksul pärast käesoleva direktiivi jõustumist ja seejärel iga kahe aasta järel esitavad liikmesriigid komisjonile järgmise teabe:

- (a) artikli 3–6 sätete järgimine makseteenuse pakkujate poolt;
- (b) artikli 7 kohaste akrediteeritud võrdlusveebisaitide arv;
- (c) üleviidud maksekontode arv, üleviimise eest võetud keskmine tasu ja üleviimisest keeldumise juhtude arv;
- (d) avatud põhimaksekontode arv, keeldumiste arv ja põhjused ning asjaomased tasud.

Artikkel 27

Läbivaatamisklausel

1. Viie aasta jooksul pärast käesoleva direktiivi jõustumist esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva direktiivi kohaldamise kohta, lisades vajaduse korral ettepaneku.
2. Tuginedes muu hulgas teabele, mida liikmesriigid on esitanud lõike 26 kohaselt, hinnatakse läbivaatamisel, kas tuleks muuta või ajakohastada põhimaksekontoga seotud teenuste loetelu, võttes arvesse makseviiside ja tehnoloogia arengut.
3. Samuti hinnatakse läbivaatamisel, kas artikli 10 lõikega 9 kehtestatud pikendatud tähtaegu tuleks säilitada pikemaks ajavahemikuks ning kas lisaks artiklite 7 ja 8 kohaselt võetud meetmetele tuleks võtta täiendavaid meetmeid seoses võrdlusveebisaitide ja kombineeritud pakkumistega.

Artikkel 28

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt [üks aasta pärast käesoleva direktiivi jõustumist]. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.
2. Liikmesriigid kohaldavad neid norme alates ühe aasta möödumisest käesoleva direktiivi jõustumisest.
3. Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.
4. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende vastu võetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 29

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnenandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 30

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele kooskõlas aluslepingutega.
Brüssel,

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*